

BIULETYN INFORMACYJNY NR 2 (301) • POZNAŃ, LUTY 2020

WIELKOPOLSKA

IZBA LEKARSKA

WYPEŁNIANIE KANAŁÓW BEZ TAJEMNIC

Centrum Konferencyjne EDU WIL
Ul. Szyperska 14, Poznań
29 lutego 2020, godz. 10:00

Program kursu:

Część teoretyczna: 10:00-12:30 (z przerwą kawową w trakcie)

1. Kiedy mamy zielone światło do wypełniania?
2. RVG widzieć więcej = wiedzieć więcej! Prawidłowa ocena jakości wypełnień kanałów korzeniowych.
3. Potrzebny sprzęt do wypełniania kanałów na ciepło – budowa i opis działania (EQ-V).
4. Metoda płynnej fali ciepłej gutaperki.
5. Metoda ciśnieniowa - "squirt".
6. Bioceramika – materiał idealny?

Lunch dla uczestników cz. praktycznej 12:30-13:00

Część praktyczna: 13:00-15:00*

1. Wypełnienie kanałów metodą płynnej fali ciepłej gutaperki oraz metodą "squirt" przy użyciu EQ-V (pokaz wykładowcy).
2. Wypełnienie kanałów materiałem bioceramicznym CeraSeal wraz z czwiekiem gutaperkowym (pokaz wykładowcy).
3. Wypełnianie kanałów na ciepło przy użyciu EQ-V (praca uczestników).

Cena kursu:

- a. część teoretyczna+praktyczna dla członków WIL 490 zł, część teoretyczna dla członków WIL 150 zł.
- b. część teoretyczna+praktyczna dla lekarzy niezrzeszonych w WIL 590 zł, część teoretyczna dla lekarzy niezrzeszonych w WIL 250 zł

Punkty edukacyjne: 4

Patronat:

Zgłoszenia: Karolina Chojnacka, k.chojnacka@poldent.pl, tel.: 605 221 120

Nr konta do wpłaty: 64 1240 6175 1111 0010 3915 9844.

Tytułem przelewu (imię + nazwisko, data kursu). Wpłata za kurs najpóźniej w ciągu 7 dni od daty zgłoszenia. Brak wpłaty w odpowiednim terminie powoduje usunięcie uczestnika z listy. Brak możliwości opłaty za kurs w dniu kursu.

ABC EKG

Centrum Konferencyjne EDU WIL
ul. Szyperska 14, Poznań
4 kwietnia 2020 r., godz. 09.00-12.30

Program kursu:

- podstawy EKG
- najczęstsze zaburzenia rytmu i przewodzenia
- zmiany niedokrwienne – część teoretyczna oraz ćwiczenia na przykładach

Koszt uczestnictwa: Kaucja zwrotna 50 zł.

Przysługują 3 punkty edukacyjne.

Zapisy poprzez formularz zgłoszeniowy dostępny na stronie internetowej www.wil.org.pl/edu-wil/

KROK 1:

posiadanie profilu zaufanego (e-PUAP) lub podpisu kwalifikowanego (przez bank) lub podpisu elektronicznego.

KROK 2:

Rejestracja konta w Rejestrze Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą w zakładce Praktyka Zawodowa. Odbiór wiadomości mailowej i kliknięcie w link aktywacyjny.

KROK 5:

Możliwość wybrania bezpłatnego systemu stworzonego dla małych gabinetów na stronie www.gabinet.gov.pl

KOMPENDIUM
na
www.wil.org.pl

KROK 4:

Rejestracja konta w Systemie P1 poprzez konto w Rejestrze Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą w zakładce Praktyka Zawodowa. Utworzenie dwóch certyfikatów TLS i WSS ważnych przez 2 lata potrzebnych do skonfigurowania programu gabinetowego, aby rozpocząć wystawianie e-recept.

KROK 3:

złożenie wniosku o nadanie uprawnień do księgi rejestrowej po zalogowaniu się w Rejestrze Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą w zakładce Praktyka Zawodowa. Potwierdzenie aktywności księgi drogą mailową, co skutkuje możliwością zmiany danych w księdze, dotyczących np. miejsca wykonywania praktyki czy rejestracji konta w Systemie P1.

Diagnoza wstępna

Zaległości

Zebrało się ich trochę. Przede wszystkim przypomnieć należy Galę Jubileuszową 30-lecia odrodzonego samorządu lekarskiego. Nie wiadomo, kiedy to się stało, że to już tyle lat. Wiele koleżanek i wielu kolegów pamięta początki reaktywowanej izby lekarskiej, kiedy z niczego próbowaliśmy zrobić samorząd. Byli tacy, którzy twierdzili, że to się nie uda. Spotkało ich rozczerowanie, bo korporacja zawodowa powstała i trwa 30 lat.

Gala odbyła się 7 grudnia 2019 r. w Teatrze Polskim im. Arnolda Szyfmana w Warszawie. Było uroczyste. To historyczne miejsce. Tu odbył się pierwszy zjazd lekarzy, tu były pierwsze wybory do władz izby. Pamiętam atmosferę podniecenia, entuzjazmu, ale i skrywanej niepewności z braku doświadczenia: jak to z tym samorządem będzie... Prawdziwie wzruszające były spotkania. Prawie jak na zjazdach w kilkadziesiąt lat po maturze... Tylko niewzruszenie i nieubłaganie przesuwają się, i przesuwają, wskazówki zegarów...

Pan prezydent spóźnił się kilkadziesiąt minut. Mówił długo. Zawód spotkał tych, którzy spodziewali się, że występując przed przedstawicielami prawie 150-tysięcznego środowiska lekarzy i lekarzy dentystów, powie coś, co napawać będzie optymizmem: że kolejki będą mniejsze, lekarzy i pieniędzy więcej, skończy się likwidowanie oddziałów szpitalnianych. Nic podobnego. Z drugiej strony trudno opowiadać przed lekarzami, którzy właśnie przed chwilą oderwali się od rzeczywistości szpitali i przychodni, że jest radośnie i różowo... Prezydent mówił, że docenia trudną i odpowiedzialną pracę lekarzy, i postanowił wyróżnić niektórych z nich orderami państwowymi. Spośród stu kilkadziesiąt tysięcy lekarzy i lekarzy dentystów udekorowanych Krzyżami Kawalerskimi zostało dwoje – Andrzej Kierzek i Zyta Kazimierczak-Zagórska. Tylko dwoje. Fakt, że wielce zasłużeni, wybitni i lubiani koledzy i lekarze, ale czy rzeczywiście więcej osób na względy pana prezydenta nie zasłużyło? Z tak ważnej okazji?

Za to rozpoczęła się nagonka na lekarzy. Nic nowego. Gdy zaczynają się niepokoje, krytyki i pomrukiwania niezadowolenia, jak na zawołanie pojawiają się doniesienia o korupcji, a ostatnio o niebotycznych zarobkach lekarzy. I że kiepska sytuacja z pieniędzmi w szpitalach to właśnie pazerność finansowa lekarzy. Że są lekarze, wprawdzie nieliczne jednostki, zarabiający kilkaset tysięcy rocznie. I że to skandal. Tak właśnie piszą media. Tylko niekiedy i mimochodem dodają, że są to zarobki brutto. Że od nich muszą odprowadzić kilkadziesiąt tysięcy podatku, ZUS-ów, składek itp. i że to robią. Nie mówi się, że są to pieniądze oficjalne, nie jakieś tam „pod stołem” czy do kieszeni. Że w końcu ktoś, jakaś firma chce im tyle płacić, bo są wybitnymi specjalistami, a przepisy takie możliwości stwarzają. W końcu – bo lekarzy brakuje. Bo wyjeżdżają. Nie dodaje się, że średnie zarobki lekarzy są dużo, dużo mniejsze. W tym wypadku podwyżki dla nich wydają się wysokie tylko dlatego, że ich pensje dotąd były beznadziejnie niskie. Dyrektorzy zmuszeni są im tyle płacić, bo nie ma kto pracować. Lekarze biorą 15, a nawet 20 dyżurów miesięcznie i ratują system przed kompletną katastrofą. I zarabiają. Ale jakim kosztem. Czy ktoś postronny zdaje sobie sprawę, że prawie nie ma ich w domu? Że są przemęczeni i mimo to przyjmują chorych i wykonują zabiegi... Ktoś powie, że przesadzam. Nie, w wielu miejscach taka jest rzeczywistość większości kolegów. Ci, którym sen z oczu spędzają wysokie zarobki jednostek, nie zauważają, że niedługo leczenie w naszym kraju może opierać się na imporcie lekarzy z Ukrainy, Wietnamu czy Chin...

Nikt nie czepia się, że prezesi, dyrektorzy wielkich spółek i przedsiębiorstw też tak zarabiają, tyle że nie rocznie, tylko kwartalnie, bo też przepisy na to zezwalają. Afery są wywoływane, gdy sprawy dotyczą lekarzy...

Andrzej Baszkowski

Spis treści

Droga środka	4
Omówienie posiedzenia Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej	5
Spotkanie oplatkowe	6
Z wizytą u „Lekarza z Sercem”	6
30-lecie w Warszawie – Wojciech Łącki odznaczony „Meritusem”	7
Druuga konferencja o luminarzach poznańskiej medycyny akademickiej	8
Nowoczesna terapia noworodka	9
Benefis prof. dr. hab. n. med. Edmunda Waszyńskiego	10
Już 5. Europejska Sesja Chirurgii Laryngologicznej Live	11
Ostrowski poranek z geriatrią – zaproszenie	12
WIL na targach SALMED	13
O projekcie zmiany ustawy o zawodach	14
Wypadek przy pracy a renta i brak możliwości zarobkowania	15
Z medycznej wokandy	15
Unikalny koncert, wyjątkowi ludzie, szczytny cel	18
To tak, jak układanie puzzli	19
„Prawie nic”	20
A jednak warto...	20
Kolędowa sobota Kameralnego Chóru Wielkopolskiej Izby Lekarskiej	21
Dawka informacji	22
Trzema drogami po lekarstwa	23
Recenzja książki „Zarys foniatrii klinicznej”	24
2020 rok: 107,6 mld zł	25
SHORT CUTS	26
Ocalić od zapomnienia!	27
SILVA RERUM MEDICARUM VETERUM	27
Wiersze	31

Autor okładki: Strukturalne abstrakcje to twórczość Martyny Hościło – młodej, poznańskiej artystki pochodzącej z Podlasia. Płótna to eksperyment i próba zmierzenia się z trudną do okiełznania materią farb i działających na nią różnego rodzaju substancji chemicznych. Proces tworzenia to ciągła kontrola zachodzących reakcji. Doświadczalnie artystki w dobieraniu i kontrolowaniu działania rozpuszczalników pozwala na wykorzystywanie powstających struktur do budowania niepowtarzalnych form, które zmuszają odbiorcę do refleksji, <https://www.behance.net/martynahosa488>.

Artur de Rosier
prezes Wielkopolskiej Izby Lekarskiej

Okiem prezesa...

Droga środka

Chciałoby się rzec: chwała zimie, która wyzwoliła nas od niekończącej się deszczowej pory. Niestety czas naszych zim, jakie pamiętamy z dzieciństwa, przeminął już bezpowrotnie, a ten nowy, czas pokolenia, dla którego zabrakło już liter w alfabecie, opleciony ramionami hormonu ciemności – melatoniny, skłania nas do refleksji nad zachwianymi rytmami dobowymi. Zatapiając się w refleksji, można jednocześnie zauważyć, że postanowienia noworoczne już rozbiły się o skały rzeczywistości. Stało się tak na przykład w przypadku e-recepty. Odrzucając lub tłumiąc wszystko, co nowe, nieznanne i nietypowe, dochodzi się do granic absurdu. Nie dając szans na płynne wejście e-recept, mówi się, że lekarze ich nie chcą. Przecież to nieprawda! Będąc ludźmi nowoczesnymi i za pan brat z nowymi technologiami, nadto kształcącymi się nieustannie (w końcu obowiązek ustawowy zobowiązuje), jesteśmy otwarci na elektronizację w medycynie. Wszyscy zdajemy sobie sprawę, że odwieczny symbol „lekarsości”, czyli pieczętka i pióro odchodzą powoli do lamusa. W moim szpitalu długopis potrzebny mi jest tylko przy zleceniach lekowych, ale i to wkrótce przeminie. Jednak posługując się prawdziwie polską regułą, akcent kładź należy na słowie „powoli”. Nieustająco podkreślam, uświadamiam w powtarzanych już komentarzach, że elektronizacja „TAK”, ale równoległe z systemami dotychczasowymi. Nieuniknione jest wyparcie atramentu przez piksele, ale niech to stanie się samoistnie, zdroworozsądkowo, z poszanowaniem zatroskanych głów naszych Mistrzów. Trzeba się tylko zdobyć na otwarcie i zrozumienie tego, co nowe. „Jeśli napniesz strunę zbyt mocno – pęknie, jeśli za słabo – nie wyda żadnego dźwięku” – owa mądrość zaistniała już 2500 lat temu, warto posłuchać więc „drogi środka”. W gorącym czasie szukania wiedzy na temat e-recept opracowaliśmy dla Was specjalne kompendium, jakie kroki podjąć, by móc sobie z e-receptą poradzić. Opracowujemy kalendarz wydarzeń i wiele niespodzianek dla Was. Poszukajcie ich – macie zainstalowaną na Waszych komórkach aplikację Wielkopolska Izba Lekarska? Czytacie e-informator prawny? Wiecie, który już numer się ukazał? Ile z nich przeczytaliście? Zaglądacie na nasz profil na Facebooku? A potem pytacie „co izba z tym robi”? Zapraszam do aktualności.

Czekają nas zmiany. Stanie się tak za sprawą planowanej nowelizacji ustawy, której nazwa wskazuje, czego dotyczy: naszego zawodu. Wiele miejsca w projekcie poświęca się kształceniu ustawicznemu. Wszyscy wiemy, że istnieje konieczność poprawy dostępności do miejsc specjalizacyjnych, racjonalizacji programów specjalizacji w poszczególnych dziedzinach, urealnienia zapisów dotyczących zaliczenia wymaganych procedur i praktycznych umiejętności zawodowych. Nikt nie dyskutuje, że potrzebna jest poprawa możliwości specjalizowania się lekarzom dentystom. Być może trzeba uporządkować też zapisy dotyczące wydawania PWZ i uznawania kwalifikacji. Ale po ludzku (a może z psychiatrycznym zacięciem?) martwi mnie, że liczący 140 stron projekt tak ważnej dla naszego środowiska ustawy o zawodzie lekarza i lekarza dentysty znacząco różni się od projektu wypracowanego wspólnymi siłami zespołu NRL i Ministerstwa Zdrowia – nie uwzględniono połowy ze 130 poprawek sugerowanych przez zespół. I cóż, znów napisze się w mediach, że „w uzgodnieniu z...” i „po konsultacjach społecznych...”.

Na pewno nad takim projektem powinny usiąść potężne prawnicze głowy i powiedzieć nam, jakie pułapki on kryje. Bo przecież jesteśmy prawie pewni, że kryje. I na koniec prośba do Koleżanek i Kolegów – Delegatów na Okręgowy Zjazd Lekarzy. Nasz zjazd odbędzie się 21 marca. Obserwujcie proszę to, co dzieje się w legislacji, o czym piszą media, jak zmienia się system. To nam pozwoli na wspólną, konstruktywną dyskusję i wypracowanie stanowisk. ■

Omówienie posiedzenia Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej w dniu 17 grudnia 2019 r.

Dnia 17 grudnia 2019 r. w siedzibie Wielkopolskiej Izby Lekarskiej odbyło się posiedzenie Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej. Obradom przewodniczył wiceprezes ORL WIL Krzysztof Kordel.

Po przyjęciu porządku obrad w sprawach bieżących członkowie ORL zostali poinformowani przez przewodniczącą Komisji ds. Kultury, Sportu i Rekreacji ORL WIL Katarzynę Bartz-Dylewicz o organizacji koncertu „Oratorium na Boże Narodzenie” i wyrazili zgodę – w drodze uchwały – na jego organizację, przeznaczając odpowiednie środki finansowe. Po szerokiej dyskusji został przyjęty wypracowany przez Komisję ds. Szpitalnictwa ORL WIL apel do Ministra Zdrowia, do wiadomości Sejmowej Komisji Zdrowia, Senackiej Komisji Zdrowia i Naczelnej Izby Lekarskiej, w sprawie podjęcia prac legislacyjnych mających na celu wprowadzenie obowiązku uzasadniania skierowań i e-skierowań pilnych. Przewodniczący obrad przypomniał w tym momencie członkom ORL, że kilka lat temu ORL wystosowała odezwę do lekarzy, członków WIL, w której apelowała do współpracy między lekarzami, dobrych wzajemnych relacji, zrozumienia i szacunku.

W dalszej części obrad przedstawione zostało pismo sekretarza Naczelnej Rady Lekarskiej w sprawie udzielenia rekomendacji kandydaturze na członka zespołu ekspertów opiniujących wnioski o wpis na listę jednostek uprawnionych do prowadzenia specjalizacji i staży kierunkowych w dziedzinie medycyny paliatywnej w związku z rezygnacją dotychczasowego członka tego zespołu.

Po przedstawieniu przez przewodniczącego Komisji ds. Konkursów ORL WIL przyjęto kandydatów do zespołów na konkursy – ordynatorski i pielęgniarskie.

Przyznane zostały także prawa wykonywania zawodu do odbycia stażu podyplomowego lekarzom – obywatelom Białorusi i Ukrainy. Uznano kwalifikacje formalne i przyznano prawo wykonywania zawodu lekarzowi dentyście – obywatelowi Meksyku oraz przedłużono prawo wykonywania zawodu

ELŻBIETA MARCINKOWSKA
SEKRETARZ ORL WIL

lekarzowi dentyście – obywatelce Ukrainy oraz lekarzom – obywatelom Mołdawii i Kamerunu.

Okręgowa Rada Lekarska WIL przyjęła uchwałę w sprawie terminów posiedzeń ORL w 2020 r.

Skarbnik WIL przedstawił ORL prowizorium budżetowe, które po dyskusji zostało przez członków ORL zatwierdzone.

Dyrektor Biura WIL obszernie omówił projekt Regulaminu organizacji doskonalenia zawodowego lekarzy i lekarzy dentyistów przez Wielkopolską Izbę Lekarską, wcześniej przesłany członkom ORL do zapoznania i zaopiniowania.

W drodze uchwały zatwierdzono Regulamin Komisji ds. Szpitalnictwa oraz Regulamin listy dyskusyjnej komisji. Należy przypomnieć, że komisja taka została powołana zgodnie z decyzją Nadzwyczajnego XLII Okręgowego Zjazdu Lekarzy w maju 2019 r. przez Okręgową Radę Lekarską i weszła w skład Komisji Problemowych Okręgowej Rady Lekarskiej na mocy odrębnej uchwały.

ORL zapoznała się także z polityką rachunkowości Wielkopolskiej Izby Lekarskiej w sprawie dokumentacji, przyjętych zasad i zatwierdziła jej nową wersję.

Po pojęciu uchwały w sprawie podpisania aneksu do umowy na obsługę prawną przez Kancelarię Prawną mec. Jędrzeja Skrzypczaka, skarbnik WIL przedstawił uchwałę w sprawie dodatkowego przesunięcia środków finansowych w budżecie WIL na rok 2019. Przesunięcia dotyczyły budżetu Komisji Kształcenia i Komisji Socjalnej. Po dyskusji uchwała została przyjęta. Dokonano także zmiany w składzie i Regulaminie Komisji ds. Kształcenia w sprawie udzielania pomocy finansowej na cele kształcenia medycznego.

W drugiej części posiedzenia, w związku ze zbliżającymi się świętami Bożego Narodzenia i Nowym Rokiem 2020, odbyło się uroczyste spotkanie, podczas którego członkowie Okręgowej Rady Lekarskiej oraz zaproszeni goście złożyli sobie serdeczne życzenia, wśród których nie brakowało życzeń zdrowia, spokoju i radości skierowanych do wszystkich lekarzy i ich rodzin.

Lekarzu i Lekarzu Dentysto WIL
Skorzystaj z ELEKTRONICZNEJ PRENUMERATY
Serwisu Prawnego LEX Medica!
Napisz i zamów: dyrektor@wil.org.pl

783 993 939
Marek Saj

Spotkanie opłatkowe

W dniu 14 stycznia br., w Muzeum Archidiecejalnym, na zaproszenie ks. arcybiskupa Stanisława Gądeckiego, metropolity poznańskiego, odbyło się tradycyjne spotkanie opłatkowe dla pracowników służby zdrowia.

W swoim wystąpieniu ks. arcybiskup mówił o roli lekarzy i całości służby zdrowia w życiu społeczeństw. Docenić można ją w pełni, gdy zmuszeni jesteśmy korzystać z jej pomocy. Arcybiskup przekazał na ręce zebranych najlepsze życzenia z okazji świąt Bożego Narodzenia dla wszystkich pracowników służby zdrowia i samych pomysłowych zdarzeń w 2020 r. zarówno w pracy zawodowej, jak i w życiu rodzinnym.

Podsumował także wydarzenia w Kościele w 2019 r. Na płaszczyźnie całego, światowego Kościoła najważniejsze były podróże Ojca Świętego. Stanowiły one przedłużenie odwiedzin Jana Pawła II na całym świecie. W Polsce najistotniejsze były obchody rocznicy Chrztu Polski. Ważne, abyśmy pamiętali, że chrześcijaństwo w naszym kraju to nie 100 czy 200 lat, ale ponad 1000. Uroczystości w Gnieźnie podkreślały ten fakt. W naszej diecezji należy odnotować poza tym otwarcie nowych kościołów.

Niespodzianką spotkania było zademonstrowanie kwatery z ołtarza ufundowanego w 1496 r. do kościoła pw. Wniebowzięcia NMP w Dębnie nad Wartą przez Ambrożego Pamowskiego. Zadziwiające były losy kwatery. W latach 40. XVII w. obraz został w całości przemalowany na zlecenie ówczesnego proboszcza w Dębnie, ks. Krzysztofa Żegockiego, który, gdy został proboszczem w Pszczynie Górnej k. Wschowy, zabrał obraz ze sobą. W latach 90. XIX w. ołtarz trafił do nowo utworzonego Muzeum Diecezjalnego. Dopiero jednak w 2012 r. udało się przeprowadzić konserwację

kwatery głównej, która jest jednym z dwóch zachowanych obecnie elementów całości. Dzięki pracom usunięto XVII-wieczne przemalowania, dzięki czemu dziś, po niemalże 400 latach, możemy oglądać obraz tak, jak przedstawiał się w czasach swej fundacji, tj. pod koniec XV w.

Obraz przedstawia w centrum Matkę Bożą z Dzieciątkiem Jezus w asyście śś. Katarzyny i Barbary. U dołu obrazu ukazano fundatora Ambrożego, po przeciwnej stronie jego pierwszą małżonkę – Zofię z Dębna, pochodzącą z możnego wielkopolskiego rodu Kotów.

Obraz utrzymany jest w jasnych, świeżych kolorach. Stanowi cenny eksponat muzeum.

ANDRZEJ BASZKOWSKI

Za informacje o obrazie dziękuję pani Karolinie Czop.

Fot. 2x Archidiecezja Poznańska

Z wizytą u „Lekarza z Sercem”

Na zaproszenie wiceprezydenta miasta Piły **Beaty Dudzińskiej** członkowie kapituły odznaczenia Wielkopolski Lekarz z Sercem im. Kazimierza Hołogi z Okręgowej Rady Lekarskiej WIL: **Elżbieta Marcinkowska, Katarzyna Piotrowska, Wojciech Buxakowski, Marian Furmaniuk** wraz z **Aldoną Pietrysiak** – wiceprezes ORL WIL, przewodniczącą Delegatury WIL w Pile zwiedzili pod koniec ubiegłego roku hospicjum w Pile prowadzone przez Towarzystwo Pomocy Chorym, którego prezesem jest laureat odznaczenia Wielkopolski Lekarz z Sercem 2019 doktor **Paweł Wiszniewski**.

Jak zaznacza Elżbieta Marcinkowska, hospicjum w Pile to jednostka, która już leczy pacjentów, to obiekt nowoczesny, doskonale wyposażony, posiadający kontrakt z NFZ, przy dużym udziale samorządu w Pile (preferencyjna cena działości). To miejsce, nad którym czuwa nie tylko „Lekarz z Sercem” **Paweł Wiszniewski**, ale i jego zespół z dyrektorem hospicjum **Alicją Graczyk** i wiceprezesem towarzystwa **Józefą Wiśniewską**. Jak dodaje, mimo wielu poczynionych już działań, potrzeby hospicjum są duże, stąd prośba o wsparcie: Towarzystwo Pomocy Chorym im. Sługi Bożej **Stanisławy Leszczyńskiej** w formie 1% podatku KRS 0000044377 lub wpłaty na konto PKO BP 37 1020 3844 0000 1002 0050 1833.

OPRAC. KS

30-lecie w Warszawie – Wojciech Łącki odznaczony „Meritusem”

7 grudnia 2019 r. w Teatrze Polskim w Warszawie odbyła się ogólnopolska gala jubileuszu 30-lecia odrodzonego samorządu lekarskiego. W uroczystości udział wzięli m.in. Prezydent RP **Andrzej Duda** wraz z Pierwszą Damą, Marszałek Senatu **Tomasz Grodzki**, Minister Zdrowia **Łukasz Szumowski**.

Rozpoczęto hymnem państwowym, wspomnieniem zmarłych, przemówieniem prezesa Naczelnej Rady Lekarskiej prof. **Andrzeja Matyi**. Po przemówieniach trzech najważniejszych gości oraz uhonorowaniu samorządu lekarskiego Medalem Senatu RP odbyła się ceremonia wręczenia odznaczeń państwowych, które otrzymali **Zyta Kaźmierczak-Zagórska** z Bielska-Białej i **Antoni Kierzek** z Wrocławia, a po niej ceremonia wręczenia odznaczenia „Meritus pro Medicis” przyznawanego osobom szczególnie zasłużonym dla środowiska lekarskiego. Odznaczenie to otrzymał lekarz **WIL Wojciech Łącki** – wieloletni przewodniczący Naczelnego Sądu Lekarskiego, obecnie jego wiceprzewodniczący, a w Wielkopolsce aktywny działacz Komisji Kultury, Sportu i Rekreacji ORL WIL, w tym organizator tegorocznego Maratonu 30-lecia, który odbył się w październiku 2019 r. w Poznaniu.

Z Wielkopolski w uroczystości uczestniczyli: zasiadający w Naczelnej Radzie Lekarskiej: prezes ORL WIL **Artur de Rosier**, wiceprezes NRL **Andrzej Cisło**, członkowie NRL: **Halina Bobrowska**, **Krzysztof Kordel**, **Mikołaj Sinica**, **Bartosz Urbański**, Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej **Grzegorz Wrona**, a także zaproszeni przez NIL oraz oddelegowani przez WIL: **Andrzej Baszkowski**, **prof. Piotr Dylewicz** wraz z małżonką **Katarzyną Dylewicz**, **Ryszard Karolak**, **Marcin Karolewski**, **Paweł Kopyra**, **Jarosław Król**, **Wojciech Łącki**, **Teresa Matthews-Brzozowska**, **Elżbieta Marcinkowska**, **Aldona Pietrysiak**, **Mariusz Pluciński**, **Krzysztof Poleć**, **Krzysztof Ożegowski**, **Anna Serafinowska-Kielczewska**, **Stefan Sobczyński**, **Jerzy Sowiński**, **Katarzyna Strzałkowska**, **Krzysztof Tuszyński**, **Jacek Zabielski**.

Wieczór uświetnił koncert „Artyści lekarzom: Miłość – najczulszy lekarz” prowadzony przez **Artura Andrusa** i **Jacka Poniedziałkiego**.

KATARZYNA STRZAŁKOWSKA

Fot. Katarzyna Rainka

Fot. Katarzyna Rainka

Fot. Katarzyna Rainka

Fot. Katarzyna Rainka

Fot. Katarzyna Strzałkowska

Druga konferencja o luminarzach poznańskiej medycyny akademickiej

Wprawdzie rok 2019 obfitował w wydarzenia przypominające o stuleciu Uniwersytetu Poznańskiego, ale tradycjom studiów lekarskich były poświęcone jedynie dwie konferencje zorganizowane przez Katedrę i Zakład Historii i Filozofii Nauk Medycznych oraz Stowarzyszenie Absolwentów Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, zatytułowane „Luminarze poznańskiej medycyny akademickiej w okresie międzywojennym” oraz „Luminarze poznańskiej medycyny akademickiej w międzywojniu i okresie powojennym”.

Pierwsza odbyła się w maju, a druga, dotychczas w „Biuletynie WIL” nieopisana, została zorganizowana 27 listopada 2019 r., także w Sali Lubrańskiego w należącym do Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza Collegium Minus. Wybór miejsca był nieprzypadkowy. Studia lekarskie w obecnym kształcie są przecież częścią dziedzictwa uniwersyteckiego sięgającego 1919 r. Obie konferencje objęły patronatem honorowym Ich Magnificencje Rektorzy UAM i UMP – prof. UAM dr hab. **Andrzej Lesicki** i prof. dr hab. **Andrzej Tykarski** oraz prezes Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej **Artur de Rosier**.

Tak jak w przypadku pierwszej konferencji, wykładowcami byli obecni kierownicy katedr i klinik lekarskich Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, którzy przedstawiali sylwetki swoich poprzedników, przede wszystkim organizatorów tych jednostek. Ograniczone ramy czasowe sprawiły, że w obu konferencjach można było przypomnieć tylko niektóre silne indywidualności z kręgu nauk podstawowych, przedklinicznych i klinicznych, a więc cykl ten powinien być kontynuowany.

Słowa powitania wygłosili organizatorzy konferencji – prof. **Anita Magowska** i prof. **Przemysław Mańkowski**. Głos zabrali także prorektor UAM prof. UAM dr hab. **Beata Mikołajczyk** i prorektor UMP prof. **Michał Musielak**. Otwarcie uświetnił występ **Stanisława Majewskiego**, stu-

denta III roku klasy fortepianu prof. **Anny Organiszczak** z Akademii Muzycznej w Poznaniu, który zagrał krótkie utwory Chopina i Rachmaninowa. Całość obrad prowadzili w bardzo sympatyczny sposób młodzi lekarze: dr **Patrycja Sosnowska** i dr **Jan Nowak**.

Znany z humanistycznych zainteresowań prof. **Andrzej Nowakowski** przypomniał zasługi prof. **Ireneusza Wierzejewskiego**, który był nie tylko pionierem ortopedii polskiej i zasłużonym dla Powstania Wielkopolskiego generałem, ale także zamiłowanym śpiewakiem i przyjacielem wielu literatów oraz artystów. Krystalicznie prawego biochemika, ►

► twórcę Katedry Chemii Fizjologicznej UP, polityka, rektora Uniwersytetu Poznańskiego i przyjaciela młodzieży akademickiej prof. **Stefana Tytusa Dąbrowskiego** zwięźle przedstawił prof. **Paweł Jagodziński**, obecny kierownik jednostki przez niego założonej, a noszącej dziś zmodernizowaną nazwę. Dzięki prof. **Leszkowi Kubiszowi**, kierownikowi Katedry Biofizyki, ożyła zapomniana postać prof. **Stanisława Kalandyka**, który cieszył się tak dużym szacunkiem profesorów Wydziału Lekarskiego, że chociaż był fizykiem, został wybrany na dziekana.

Kolejne wystąpienia łączyły międzywojnie z okresem powojennym. Prof. **Edward Hadaś** z Katedry Biologii i Parazytologii Lekarskiej omówił działalność naukową założyciela tej jednostki, prof. **Edwarda Lubicz-Niezabitowskiego**, i najsławniejszego jej pracownika, prof. **Rudolfa Weigla**. Szerokie spektrum miał wykład prof. **Sławomira Michalak**, który przypomniał profil naukowy wszystkich byłych kierowników Katedry i Kliniki Neurologii. Podobnie szerokie ujęcie cechowało wykład prof. **Zygmunta Adamskiego**, kierownika Katedry i Kliniki Dermatologii.

Osobisty charakter miało wspomnienie dr. hab. **Czesława Żaby** o prof. **Edmundzie Chróścielewskim**, który nie tylko przyczynił się do rozwoju Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej, ale i wniósł cenny wkład w badanie zbrodni hitlerowskich w Wielkopolsce oraz przyczynił się do upamiętniania ich ofiar. Zgodnie z założeniem konferencji, aby o zasłużonych kierownikach katedr i klinik mówili obecni kierownicy tych jednostek, wykład poświęcony prof. **Romanowi Drewsowi**, wybitnemu operatorowi i twórcy własnej szkoły chirurgicznej, wygłosił prof. **Tomasz Banasiewicz**.

Bardzo ciepło wspominała swojego Mistrza, prof. **Antoniego Horsta**, prof. **Anna Latos-Bieleńska**, kierująca założoną przez niego Katedrą i Zakładem Genetyki Medycznej. Z kolei dla kolejnego wykładowcy, prof. **Mariana**

Krawczyńskiego, Mistrzem był prof. **Olech Szczepki**, twórca poznańskiej szkoły pediatrii, organizator i kierownik II Kliniki Chorób Dzieci, a w przeszłości żołnierz września 1939 r., uczestnik walk o Tobruk i Monte Cassino.

Pozostały do odnotowania jeszcze dwa wykłady. Stosunkowo niedawno, bo w 2013 r., Złoty Laur Akademicki, czyli jedno z najwyższych wyróżnień UMP, otrzymał prof. **Witold Woźniak**, długoletni kierownik Katedry i Zakładu Anatomii Prawidłowej, o którym mówiła prof. **Małgorzata Bruska**. Dr **Henryk Siciński**, historyk pediatrii poznańskiej, przedstawił działalność naukową prof. **Teodora Rafińskiego**, kierownika I Kliniki Chorób Dzieci.

Konferencja częściowo spełniła swój cel, wprowadzie ożywiła pamięć historyczną, ale pozostawiła niedosyt, bo jeszcze wiele silnych (na rozmaity sposób) indywidualności poznańskich studiów lekarskich zasługuje na przypomnienie.

ANITA MAGOWSKA

Nowoczesna terapia noworodka

Sympozja „Stany nagłe w neonatologii” organizowane są cyklicznie. Tym razem (29–30 listopada 2019 r.) tematem była nowoczesna terapia noworodka. Do Poznania zjechali najlepsi praktycy z Polski, a także z Austrii, Belgii, Danii, Finlandii, Hiszpanii, Holandii, Niemiec, Rumunii, Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Włoch. Przedstawili oni liczne zagadnienia kliniczne w świetle danych wynikających z najnowszych badań, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów praktycznych.

Partnerem spotkania – informuje przewodniczący komitetu organizacyjnego dr hab. **Tomasz Szczapa** – była największa europejska fundacja rodziców wcześniaków – European Foundation for the Care of Newborn Infants (EFCNI). Zagadnienie ujednoczenia standardów postępowania z noworodkiem zostało przedstawione nie tylko z perspektywy lekarza, ale również rodzica. Omawiana była także rosnąca rola rodziców w opiece nad noworodkiem hospitalizowanym na oddziale intensywnej terapii. Swoją obecnością zaszczytili nas m.in. prezydent European Society for Pediatric Research, prof. **Charles Roehr**, oraz **Lidia** i **Jurek**

Prof. Charles Roehr, prezydent European Society for Paediatric Research (z prawej) i dr hab. n. med. Tomasz Szczapa z Kliniki Neonatologii UMP.

Owsiakowie (Owsiak mówił o znaczeniu współpracy WOŚP i polskich neonatologów). W spotkaniu wzięło udział ponad 350 osób. Sesjom plenarnym towarzyszyły warsztaty praktyczne i kursy przedkonferencyjne dotyczące echokardiografii oraz prowadzenia badań naukowych w neonatologii. ►

► Sesje wykładowe (było ich osiem) kończyły się panelami dyskusyjnymi, gdzie każdy mógł zadawać prelegentom (było ich 32) szczegółowe pytania. Organizatorzy Ogólnopolskiego Sympozjum Neonatologicznego na temat „Praktyczna neonatologia” (Katedra Neonatologii Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego i Fundacja Rozwoju Neonatologii w Wielkopolsce) wskazali następujące tematy wiodące: „Optymalizacja jakości opieki w oddziale neonatologicznym”, „Ultrasonografia ośrodkowego układu nerwowego”, „Wsparcie oddechowe”, „Resuscytacja”, „Monitorowanie ośrodkowego układu nerwowego”, „Problemy krążeniowe”. Zagadnienia ujednolicenia standardów postępowania z noworodkiem zostały przedstawione nie tylko z perspektywy lekarza, ale również rodzica. Omówiono np. rosnącą rolę rodziców w opiece nad noworodkiem hospitalizowanym na oddziale intensywnej terapii. Wykładów wysłuchało ponad 350 osób – lekarze neonatolodzy, pediatrzy, położne i pielęgniarki. Otrzymali oni punkty edukacyjne. Sesje anglojęzyczne tłumaczone były symultanicznie.

W przeddzień sympozjum odbyły się dwa kursy („Echokardiografia wykonywana przez neonatologa”, „Badania na-

ukowe w neonatologii”) i sześć warsztatów, które dotyczyły: resuscytacji, terapii wysokoprzepływowej HFNC3, NIRS, aEEG5, automatycznej regulacji FiO2. Miejszem kursu echokardiografii NPE była Klinika Neonatologii Ginekologiczno-Położniczego Szpitala Klinicznego UMP przy ul. Polnej.

Komitetowi organizacyjnemu przewodniczyli: dr hab. n. med. **Tomasz Szczapa**, prof. dr hab. n. med. **Marta Szymankiewicz-Bręborowicz**, prof. dr hab. n. med. **Jerzy Szczapa**. Patronat naukowy nad Ogólnopolskim Sympozjum Neonatologicznym objęły europejskie towarzystwa pediatryczne i neonatologiczne: European Society for Pediatric Research (ESPR), European Board of Neonatology (EBN) i Union of European Neonatal and Perinatal Societies (UENPS), a także Polskie Towarzystwo Neonatologiczne, Polska Rada Resuscytacji i Wielkopolska Izba Lekarska. Honorowymi patronami byli: JM Rektor Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu i dyrektor Ginekologiczno-Położniczego Szpitala Klinicznego UMP w Poznaniu.

ANDRZEJ PIECHOCKI

Benefis profesora Edmunda Waszyńskiego

Było mnóstwo wspomnień, podziękowań, pełnych ciepła życzeń i artystycznych wrażeń. Tak wyglądał benefis prof. dr. hab. n. med. Edmunda Waszyńskiego – cenionego leszczyńskiego lekarza ginekologa.

Uroczystość odbyła się 8 grudnia 2019 r. w Lesznie. Na to wyjątkowe w tym roku spotkanie zostali zaproszeni leszczyńscy lekarze i rodzina Profesora. Organizatorem była Delegatura Wielkopolskiej Izby Lekarskiej w Lesznie. Gościem specjalnym był przewodniczący Rady Miasta Leszno **Tomasz Malepszy**, a gwiazdą wieczoru był **Wiktor Zborowski**. Wszystko to po to, by uhonorować osobę i dorobek życia prof. **Edmunda Waszyńskiego** i jednocześnie celebrować nadchodzące święta Bożego Narodzenia. Gości powitała **Lidia Dymalska-Kubasik** – wiceprezes ORL WIL i prof. **Wiesław Markwitz** z Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu.

5 grudnia tego roku prof. Edmund Waszyński obchodził swoje 90. urodziny, w związku z tym my, jako leszczyńscy lekarze, od lat ceniący niezwykle Pana Profesora, postanowiliśmy w godny sposób uhonorować tego zacnego, jakże zasłużonego dla naszego regionu lekarza, a jego dorobek życia budzi podziw każdego z nas, bo to, co osiągnął, wymagało olbrzymiego poświęcenia i wielu lat pracy – mówiła Lidia Dymalska-Kubasik – wiceprezes ORL WIL.

Benefis stał się okazją do zaprezentowania dorobku życia Profesora, pracy zawodowej jako lekarza i historyka zarazem, jego publikacji oraz pasji, które przedstawiono w formie multimedialnej prezentacji okraszanej słowem jego przyjaciół i współpracowników, którzy w szczególny sposób, bardzo osobisty i momentami wzruszający, wspominali rozmowy i pracę z Profesorem, wśród nich: dr **Grażyna Pawlaczyk**, dr **Arkadiusz Lisowski**, **Małgorzata Warelis-Leciejewska**, prof. **Wiesław Markwitz**, prof. **Grzegorz Bręborowicz**, prof. **Marek Spaczyński**, prof. **Stefan Sajdak**, dr **Bolesław Szudejko**, dr **Zdzisław Sobczyk**, prof. **Jarosław Barański** i **Tomasz Malepszy**.

Przez wiele lat z prof. **Edmundem Waszyńskim** miała przyjemność pracować **Grażyna Pawlaczyk** – lekarz ginekolog,

Fot. 2x Natalia Kolodziej

która tak podczas uroczystości wspominała pracę na oddziale: *Każda wigilia na oddziale była obchodzona niezwykle uroczysto, a Pan Doktor każdą z nich umiłował nam grą kolęd na harmonijce, później także przygrywał na keyboardzie. Moim marzeniem dziś jest, aby Pan Profesor przypomniał nam te wspólne chwile spędzone przy stole wigilijnym, ja dziś zabralam ze sobą harmonijkę i jeśli Pan Profesor się zgodzi, popro-* ►

► *szę o zagranie nam jeszcze raz jako wspomnienie dawnych lat i wprowadzenie w atmosferę dzisiejszego, wspólnego wigilijnego spotkania – mówiła podczas benefisu Grażyna Pawlaczek.*

Kiedy zdarzało nam się czegoś komuś zazdrościć, to Pan Profesor zawsze odpowiadał: „Jeśli chcecie komuś czegoś zazdrościć, to tylko pracy” – dodał Arkadiusz Lisowski, ginekolog, współpracownik Profesora.

Doktor Małgorzata Warelis-Leciejewska z kolei zadedykowała Profesorowi fraszkę Jana Sztudyngera pod tytułem „Wieczna młodość”: „Jedni są wiecznie młodzi, inni wiecznie starzy – to kwestia charakteru a nie kalendarzy”.

Na naszym oddziale panowała zawsze bardzo dobra atmosfera. Staraliśmy się tworzyć jedną wielką rodzinę zarówno z lekarzami, jak i pielęgniarkami i położnymi. Tej atmosfery zazdrościli nam koledzy z innych oddziałów – dodał dr Zdzisław Sobczyk – wieloletni zastępca, a potem następca Profesora jako ordynatora.

Prof. Edmund Waszyński lekarzem został niemal 60 lat temu. Jest na emeryturze, ale wciąż prowadzi prywatną praktykę i wykłada na uczelni, bo medycyna to – jak mówi – jego pasja. Podczas benefisu nie krył wzruszenia.

Ta uroczystość przeszła moje największe wyobrażenia, aż trudno uwierzyć mi, że usłyszałem dziś tyle życzliwych słów pod swoim adresem, a moja osoba i moja praca budzi zain-

teresowanie tak wielu osób, to było dla mnie wzruszające, bardzo się z tego cieszę i bardzo dziękuję – powiedział prof. Edmund Waszyński.

Niech Twoje życie upływa w dalszym ciągu w otoczeniu życzliwych ludzi i żebyśmy mogli w tym gronie się cały czas spotykać. Wszyscy się starzejemy, a Ty jesteś tym, którego omija czas – niech tak trwa – życzył Bolesław Szudejko.

Drogi Edmundzie – mówił prof. Wiesław Markwitz – do-wiedzieliśmy się dziś, że mogłeś być ambasadorem, bankowcem, kto wie – może i księdzem. Wicepremier Gliński stracił szansę – byłbyś doskonałym dyrektorem muzeum. Każdy z kolegów, kto nie zna Cię zbyt dobrze, mówi do mnie zawsze: „Nie wiedziałem, że profesor jest położnikiem. Myślałem, że jest historykiem”.

Benefis zakończył się autorskim występem **Wiktora Zborowskiego** i popisowym akcentem muzycznym w wykonaniu prof. **Dariusza Szpurka**, dr. **Arkadiusza Lisowskiego** i dr. **Jacka Adamczaka**, którzy brawurowo, we frakach i przy dużym aplauzie zaśpiewali piosenkę Mariana Hemara „Upić się warto” zainspirowaną obecnością **Wiktora Zborowskiego**. Na zakończenie każdy z uczestników otrzymał pamiątkowe zdjęcie Profesora z jego dedykacją. Następnie wszyscy zebrani zasiedli do wspólnej wigilijnej kolacji.

ANNA GRZESIAK

Już 5. Europejska Sesja Chirurgii Laryngologicznej Live

W dniu 27 listopada odbyła się już 5. sesja, w której uczestniczyło 12 klinik europejskich, łącznie z poznańską. Pokazano 22 nowoczesne operacje w zakresie krtani, gardła i szyi.

B były to zarówno operacje onkologiczne, jak i poprawiające głos. Najczęściej prezentowane były różne metody leczenia raka krtani z zachowaniem tego narządu. Przeprowadzono też dwie bardzo rozległe operacje szyjne usuwania mnogich przerzutów do węzłów chłonnych szyjnych. Z operacji minimalnie inwazyjnych należy wyróżnić wykonywane w znieczuleniu miejscowym z użyciem giętkiego włókna laserowego zabiegi poprawiające głos. Jednak większość zabiegów wykonywana była endoskopowo z użyciem lasera CO₂, robota chirurgicznego i z użyciem metod tradycyjnych. Sesja była odbierana na całym świecie, na wszystkich kontynentach przez ok. 35 tys. lekarzy. Spotkała

się z bardzo żywym zainteresowaniem, o czym świadczyły liczne pytania docierające do studia centralnego. Mieściło się ono w Poznaniu, gdzie sześciu moderatorów laryngologów z różnych krajów i ok. 20 informatyków nadzorowało i koordynowało przebieg całości. Europejskie Towarzystwo Laryngologiczne, największa organizacja laryngologów w Europie, uznała to wydarzenie za najważniejsze w roku 2019.

Organizatorami byli: Klinika Laryngologii i Onkologii Laryngologicznej, Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe oraz Europejskie Towarzystwo Laryngologiczne.

PROF. WITOLD SZYFTER

PROF. MAŁGORZATA WIERZBICKA

Ostrowski poranek z geriatrią – zaproszenie

Delegatura WIL w Ostrowie Wielkopolskim i Oddział Geriatryczny ZZOZ w Ostrowie Wielkopolskim zapraszają na „II Ostrowski poranek z geriatrią”. Konferencja odbędzie się 14 marca 2020 r. w miejscowym Młodzieżowym Domu Kultury.

„3xD” w geriatrii: demencja, depresja, delirium – takim tematom poświęcona zostanie tegoroczna konferencja geriatryczna w Ostrowie Wielkopolskim. A przedstawiają je znani wykładowcy, praktykujący geriatryzy, z doświadczeniem codziennej pracy z pacjentami z problemami psychogeriatrycznymi. Poruszone zostaną tematy otępienia i zaburzeń psychotycznych współistniejących z otępieniem, majaczeniem, depresją, lękiem i bezsennością.

Ubiegłoroczna pierwsza edycja pokazała nam, jak wielka jest potrzeba organizacji konferencji o takiej tematyce. Społeczeństwo się starzeje, a geriatryka jest niszową dziedziną. W Polsce jest tylko 400 geriatrów, dlatego tak ważna jest opieka nad starzejącym się i żyjącym coraz dłużej społeczeństwem. Z racji braku profesjonalistów z geriatrii te obowiązki muszą przejąć lekarze podstawowej opieki zdrowotnej oraz specjaliści. Zaznaczyć należy też, że z wiekiem pacjenci częściej chorują, dlatego niezmiernie ważne jest przygotowanie lekarzy nieposiadających specjalizacji z geriatrii do spełnienia dodatkowej umiejętności, jaką jest leczenie geriatryczne – podkreśla lek. dent. Wiesław Wawrzyniak, organizator konferencji.

Kierownikiem naukowym konferencji jest lek. Marek Widenka. *Jesteśmy społeczeństwem, w którym coraz więcej osób jest w podeszłym wieku. Korzystając z opieki medycznej, osoby te wymagają indywidualnego podejścia, wychodzącego poza obowiązujące wytyczne z racji m.in. zmian fizjologicznych związanych z wiekiem, wielochorobowości czy wielolekowości – podkreśli Marek Widenka.*

Celem takiego spotkania jest przede wszystkim przedstawienie praktycznej wiedzy, dotyczącej określonych problemów geriatrycznych, która okaże się przydatna lekarzom różnych specjalności w codziennej pracy. W poprzedniej edycji konferencja w całości była po-

święcona leczeniu bólu przewlekłego w podeszłym wieku. Została ona bardzo dobrze przyjęta przez uczestników konferencji, z licznymi zapytaniami o kolejne spotkania. W 2020 r. tematem wiodącym będzie leczenie zaburzeń z zakresu psychogeriatryi. Zdaniem lek. Marka Widenki to grupa jednych z najczęściej spotykanych problemów medycznych wśród osób chorych w podeszłym wieku, istotnie pogarszających ich jakość życia. Z drugiej strony schorzenia z zakresu psychogeriatryi są często bagatelizowane, mylone z objawami procesu starzenia się, a przez to nieraz niediagnozowane lub niewłaściwie

określone i leczone. W trakcie konferencji przewidziane są również panele dyskusyjne związane z prezentowaną tematyką. Wydarzenie to jest też doskonałą okazją do spotkania i integracji środowiska lekarskiego, zaangażowanego w opiekę nad osobami starszymi – ambulatoryjną i instytucjonalną.

Konferencja odbędzie się 14 marca 2020 r. w Młodzieżowym Domu Kultury w Ostrowie Wielkopolskim. Udział w konferencji jest bezpłatny. Zapisy prowadzi Delegatura WIL w Ostrowie Wielkopolskim pod numerami telefonów: 62 735 44 80 i 783 993 907 do 6 marca 2020 r. ANNA GRZESIAK

II OSTROWSKI PORANEK Z GERIATRIĄ

3xD W GERIATRII:

DEMENCJA, DEPRESJA, DELIRIUM.

Młodzieżowy Dom Kultury
Ostrów Wielkopolski, 14.03.2020

PROGRAM: 8.00 – 9.00

Rejestracja uczestników

9.00 – 9.15 9.15 – 9.45

Powitanie
dr n. med. Alicja Klich-Rączka, Katedra Chorób Wew. i Gerontologii, UJ CM, Kraków.
"Zaburzenia poznawcze – od objawu do rozpoznania. Rola lekarza POZ".

9.45 – 10.15

dr n. med. Katarzyna Broczek, Klinika Geriatrii, UM Warszawa.
"Leki stosowane w zaburzeniach poznawczych – czy wszystkie preparaty „na pamięć” są tak samo skuteczne? Przegląd aktualnych zaleceń".

10.15 – 10.45

dr n. med. Andrzej Józwiak, Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych „Dziekanka”, Gniezno.
"Postępowanie w objawach psychotycznych u osób z zespołem otępiennym – jak pomóc a nie zaszkodzić?".

10.45 – 11.00

Czas pytań i dyskusji

11.00 – 11.30

Przerwa kawowa

11.30 – 12.00

dr n. med. Katarzyna Broczek, Klinika Geriatrii, UM Warszawa.
"Depresja w geriatrii – niedoceniany problem. Pomocne narzędzia i sposoby postępowania".

12.00 – 12.30

dr n. med. Andrzej Józwiak, Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych „Dziekanka”, Gniezno.
"Rozpoznanie i leczenie bezsenności oraz zaburzeń lękowych u pacjentów w podeszłym wieku – czy benzodwiazepiny to dobry wybór?".

12.30 – 13.00

dr n. med. Alicja Klich-Rączka, Katedra Chorób Wew. i Gerontologii, UJ CM, Kraków.
"Majaczenie u osoby starszej – istotny problem w perspektywie wielochorobowości i polifarmakoterapii".

13.00 – 13.15

Czas pytań i dyskusji

13.15 Obiad

14.00 Zakończenie konferencji

Organizatorzy:

Delegatura Wielkopolskiej Izby Lekarskiej
w Ostrowie Wlkp.
Oddział Geriatrycznych ZZOZ w Ostrowie Wlkp.

WIL na targach SALMED

SALMED to największe w Polsce targi sprzętu medycznego gromadzące liderów rynku. To doskonałe miejsce spotkań, wymiany doświadczeń i wiedzy. Odbývają się w cyklu dwuletnim. Wielkopolska Izba Lekarska zaistnieje w tym roku na targach SALMED, prezentując przez wszystkie trzy dni ofertę szkoleniową EDUWIL i organizując w dniach 19–20 marca 2020 r. szkolenia z resuscytacji.

Warsztaty z zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych oraz szkolenia z ratownictwa medycznego prowadzone przez Wielkopolską Izbę Lekarską przeznaczone są przede wszystkim dla lekarzy i lekarzy dentyistów oraz osób wykonujących zawód medyczny: pielęgniarek czy ratowników medycznych. Na targach SALMED otwieramy możliwość skorzystania z warsztatów również dla osób wykonujących inne zawody niż zawody medyczne.

Warsztaty prowadzą wykwalifikowani specjaliści ze środowiska medycznego – z wieloletnim doświadczeniem w pracy w pogotowiu ratunkowym, na oddziałach anestezjologii i intensywnej terapii, kardiologii, chirurgii i pediatrii. Wszyscy prowadzący posiadają uprawnienia instruktorskie nadawane przez Europejską i Polską Radę Resuscytacji.

Celem szkolenia jest nauczanie poszczególnych umiejętności z zakresu resuscytacji krążeniowo-oddechowej, zwłaszcza pod kątem umiejętności technicznych. Chodzi o właściwe postępowanie w przypadku zatrzymania krążenia i w innych stanach zagrożenia życia, przygotowanie do rozwiązywania problemów występujących w sytuacjach towarzyszących zatrzymaniu krążenia – elementy komunikacji z zespołem, z bliskimi pacjenta, decyzyjność w nagłych sytuacjach. Uczestnicy warsztatów poddawani są ocenie podczas symulowanych scenariuszy. Specjaliści wskazują, że wiedza na ten temat powinna być odświeżana, dlatego warsztaty są przeznaczone także i dla tych osób, które przeszły podobne szkolenia w przeszłości.

ZAPRASZA
mtp
GRUPA

SALMED
Międzynarodowe Targi Sprzętu i Wyposażenia Medycznego

18–20.03.2020, POZNAŃ

www.salmed.pl Międzynarodowe Targi Poznańskie

 ufi
Approved International Event

**SERCE MEDYCYN
BIJE W POZNANIU**

Zachęcam tych, którzy nie pracują w szpitalu na oddziale, lekarzy rodzinnych, lekarzy dentyistów, dla których ostre stany zagrożenia życia nie są codziennością. Zdaję sobie sprawę, że jest to wiedza, która wymaga sukcesywnego przypominania. Chodzi o to, by umie-

jętności resuscytacyjne miały charakter odruchowy – zaznacza Artur de Rosier – prezes Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej.

OPRAC. KS

Szczegóły na:
www.wil.org.pl/salmed

O projekcie zmiany ustawy o zawodach

Rada Ministrów przyjęła (7 stycznia 2020 r.) projekt ustawy (pod numerem UD27) o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry oraz niektórych innych ustaw. Uważa bowiem, że konieczne jest usprawnienie organizacji i funkcjonowania ich kształcenia podyplomowego, w szczególności w zakresie stażu podyplomowego, szkolenia specjalizacyjnego, umiejętności zawodowych.

Analizowane w trakcie prac zespołu ekspertów problemy w zakresie stażu podyplomowego dotyczyły braku jednolitej regulacji zasad kwalifikacji na staż podyplomowy w całym kraju, zbyt niskich wynagrodzeń oraz konieczności weryfikacji tematyki i zasad odbywania tego stażu przez lekarzy polskich i cudzoziemców. Niejednolite podejście uczelni do procedury nostryfikacji dyplomów lekarzy spoza Unii Europejskiej nakazuje konieczność wprowadzenia nowej procedury nostryfikacyjnej dyplomów.

Ponadto – czytamy w projekcie – mając na uwadze obecnie występujące różnice między województwami, obejmujące niejednolity rozdział miejsc specjalizacyjnych względem zdobytej przez lekarzy liczby punktów, które decydują o ich pozycji na liście kwalifikacyjnej, oczekiwany przez środowisko lekarzy zmianami w zakresie szkolenia specjalizacyjnego, dostrzeganymi również przez ministra zdrowia, jest konieczność dokonania zmian w za-

kresie aplikowania na miejsca specjalizacyjne rezydenckie i pozarezydenckie w poszczególnych dziedzinach medycyny, z jednoczesnym zachowaniem wysokiej jakości kształcenia podyplomowego, tak by lekarzom i lekarzom dentystrów zapewnić zwiększony dostęp do wolnych miejsc specjalizacyjnych w całym kraju. Projektowane są także zmiany w szkoleniu z zakresu umiejętności zawodowych. Dotychczas stosowana terminologia w odniesieniu do kształcenia podyplomowego nie jest wystarczająco czytelna i doprecyzowana. Dlatego istnieje konieczność usystematyzowania całości terminologii dotyczącej kształcenia przez określenie na nowo zakresu ustawicznego rozwoju zawodowego, pod którym rozumieć się będzie kształcenie podyplomowe i doskonalenie zawodowe.

Z kolei przeprowadzona przez konsultantów krajowych analiza treści programów specjalizacyjnych w poszczególnych dziedzinach medycyny, w szczególności w odniesieniu do liczby kursów, procedur medycznych do wykonania i zaliczenia przez lekarzy odbywających szkolenie specjalizacyjne, w odniesieniu do faktycznej liczby i zakresu udzielanych w podmiotach leczniczych świadczeń zdrowotnych, wskazuje, że nie zawsze lekarz czy lekarz dentysta ma możliwość, w określonym czasie, zrealizować procedury medyczne (głównie zabiegowe) wymagane programem danej specjalizacji. W związku z powyższym występuje potrzeba aktualizacji programów, z uwzględnieniem możliwości realizacji niektórych procedur medycznych, w oparciu o rozwijające się symulowane warunki kliniczne.

Przewiduje się wprowadzenie rozwiązań, które umożliwią zatrudnienie w trybie uproszczonym w polskim systemie opieki zdrowotnej lekarzy specjalistów cudzoziemców spoza UE. Z kolei „w związku z niewystarczającą liczbą miejsc

akredytacyjnych uprawniających do szkolenia w poszczególnych dziedzinach lekarsko-dentystycznych, występuje zbyt mało lekarzy dentystrów specjalistów, a co za tym idzie zmniejszony do nich dostęp pacjentów wymagających specjalistycznego leczenia stomatologicznego. Aby temu problemowi sprostać, należy wprowadzić przepisy umożliwiające, po spełnieniu wskazanych w ustawie warunków, uznawanie dorobku zawodowego lekarzom dentystrów za równoważny ze zrealizowaniem szkolenia specjalizacyjnego w danej dziedzinie lekarsko-dentystycznej i dopuszczenie takich lekarzy dentystrów do Państwowego Egzaminu Specjalizacyjnego (PES), jak również umożliwić lekarzom dentystrów uczestniczenie w kursach specjalizacyjnych, w przypadku posiadania przez jednostki szkolące wolnych miejsc. Wychodząc naprzeciw ujednoliceniu szkolenia wszystkich lekarzy, w tym lekarzy cudzoziemców, niezbędnym jest wprowadzenie przepisu umożliwiającego odbywanie przez nich szkolenia specjalizacyjnego na zasadach obowiązujących obywateli polskich.

Rekomendacje lekarzy ekspertów w zakresie kształcenia

wskazują na konieczność utrzymania wysokiego poziomu jakości udzielania świadczeń zdrowotnych, a tym samym wprowadzenie do obowiązującego porządku prawnego nowego egzaminu

Niedopuszczalna jest sytuacja, w której ustawa dotycząca wykonywania zawodów lekarza i lekarza dentystry była przyjmowana przez Radę Ministrów bez konsultacji jej ostatecznej wersji z samorządem lekarskim.

państwowego, tj. Państwowego Egzaminu Modułowego (PEM), który odbywany będzie w trakcie szkolenia specjalizacyjnego, z zastrzeżeniem, że będzie obowiązywał tylko tych lekarzy, którzy rozpoczną szkolenie specjalizacyjne po dniu wejścia w życie ustawy”.

Wprowadzone zostaną przepisy normujące wydawanie prawa wykonywania zawodu lekarza albo lekarza dentystry. Te dotyczące przeprowadzania eksperymentów medycznych wymagają aktualizacji do bieżących potrzeb uwzględniających również prawa pacjenta, a także wprowadzone zostają sankcje za ich nieprzestrzeganie. Nowelizacji podlega jednocześnie ustawa o zawodzie felczera w zakresie dostosowania jej przepisów do stanu bieżącego i ustawa o izbach lekarskich jako konsekwencja dostosowania jej przepisów do zmian wprowadzonych w projekcie niniejszej ustawy.

Prezes Naczelnej Rady Lekarskiej **Andrzej Matyja** poinformował – czytamy na stronie www.interia.pl – że **projekt nie został dotychczas przekazany NRL, a jego ostateczna wersja nie została nigdzie udostępniona. Jesteśmy zaniepokojeni trybem procedowania ustawy, tym bardziej że projekt przyjęty przez Radę Ministrów nie był z nami konsultowany. Niedopuszczalna jest sytuacja, w której ustawa dotycząca wykonywania zawodów lekarza i lekarza dentystry była przyjmowana przez Radę Ministrów bez konsultacji jej ostatecznej wersji z samorządem lekarskim** – wskazał Matyja.

Według tego samego źródła projekt nowelizacji ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry, przyjęty w tym tygodniu przez Radę Ministrów, znajdzie się wkrótce na stronach Rządowego Centrum Legislacji – przekazał PAP rzecznik resortu zdrowia, **Wojciech Andrusiewicz**. Wyjaśnił, że obecnie wprowadzane są autopoprawki, a dokument jest scalany. (ap)

Wypadek przy pracy a renta i brak możliwości zarobkowania

DR N. MED.
KRZYSZTOF TUSZYŃSKI
– CZŁONEK KKW-NIL
I WIL W POZNANIU

Od wielu lat zajmuję się kwestiami rent powypadkowych i niepełnosprawności, a jednocześnie krytycznie oceniam działanie władzy. Problem jest skomplikowany, a zarazem dziwny i wzbudza we mnie jako w lekarzu duży smutek.

W lipcu br. Rada Okręgowa podjęła decyzję wystąpienia z apelem do Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o dokonanie niewielkiej zmiany legislacyjnej w ustawie uchwalonej 30 października 2002 r., która zabrała dotychczasowe prawo do jakiegokolwiek zarobkowania obok renty powypadkowej i po przejściu na emeryturę (a tak było od 1975 r. do 30 października 2002 r.).

Rząd premiera Millera z inicjatywy wicepremiera Hausnera 30 października 2002 r. dokonał zmiany ustawy dotyczącej wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

W czasie procedury sejmowej i w trakcie uchwalania nowej ww. ustawy była ona oprotestowana przez posłów z ramienia PiS, którzy składali również interpelacje sejmowe do premiera Hausnera (m.in. dr Małgorzata Stryjska z WIL). Niestety rząd SLD premiera Millera przeforsował tę ustawę. Po jej uchwaleniu była także oprotestowana przez prezesa NIL dr. n. med. Konstantego Radziwiłła i Naczelną Radę Lekarską (w czym osobiście uczestniczyłem), a próby interwencji w Trybunale Konstytucyjnym nic nie dały. Najbardziej aktywnym przeciwnikiem był poseł Ryszard Kalisz.

Ponieważ od wielu lat zajmuję się medycznymi aspektami wśród osób niepełnosprawnych (obarczonych niepełnospraw-

nością wskutek wypadków przy pracy i chorób zawodowych), jestem inicjatorem uchwały Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej z apelem o dokonanie niewielkiej zmiany (w I podpunkcie) obowiązującej ustawy z 2002 r. Chodziło o to, żeby przywrócić seniorom emerytom prawo do pobierania pełnej emerytury wraz z połową renty wypadkowej z możliwością dalszego zarobkowania. Tak było od 1975 r. do 2002 r. Obecnie emeryt mający prawo do renty wypadkowej nie może zarobić nawet 1 zł (oskładkowanej przez ZUS), bo traci prawo do otrzymania tej renty.

Wprowadzenie tej drobnej zmiany nie spowoduje wzrostu kosztów ZUS (renty te są finansowane ze składek wypadkowych), a jednocześnie może stworzyć większe możliwości wykorzystania wiedzy i umiejętności osób, których ta zmiana dotyczy i które pracując na zasadach ogólnych dla rencistów, odprowadzałyby stosowne podatki i składki na NFZ.

Przedstawiając ten problem, nie działałem wybiórczo na rzecz lekarzy, ale na rzecz wszystkich grup zawodowych w Polsce, w których zdarzały się wypadki przy pracy lub choroby zawodowe niezawinione przez poszkodowanych.

Jednocześnie chcę podkreślić, że otrzymana odpowiedź od wiceministra jest nie na temat. Cytowane przez niego argumenty – fragmenty wyroków Trybunału Konstytucyjnego – są nam doskonale znane. Ponadto uczestniczyłem z ramienia NRL-NIL w tych dwóch posiedzeniach TK, kiedy były one rozpatrywane. Odpowiedź wiceministra może świadczyć o tym, że nie zrozumiał on istoty naszego apelu, a jego podwładni przygotowali treść odpowiedzi nie na temat.

Jest nam bardzo smutno, a odpowiedź wiceministra jest żenująca. Zapewniam, że nadal będziemy podejmować działania, które doprowadzą do logicznego zakończenia. ■

Z MEDYCZNEJ WOKANDY

Czy kara pozbawienia prawa wykonywania zawodu lekarza jest zgodna z Konstytucją?

Skąd takie wątpliwości? O tym niżej. Ale zacznijmy od tego, iż ustawa o izbach lekarskich z 2009 r. w art. 83 przewiduje katalog kar, które może nakładać sąd lekarski za dopuszczenie się przewinienia zawodowego. Są to: upomnienie, nagana, kara pieniężna, zakaz pełnienia funkcji kierowniczych w jednostkach organizacyjnych ochrony zdrowia na okres od roku do pięciu lat, ograniczenie zakresu czynności w wykonywaniu zawodu lekarza na okres od sześciu miesięcy do dwóch lat, zawieszenie prawa wykonywania zawodu na okres od roku do pięciu lat, pozbawienie prawa

wykonywania zawodu. Nie ma wątpliwości, iż najsurowszą z nich jest kara pozbawienia prawa wykonywania zawodu, bo w istocie stanowi karę śmierci zawodowej. Orzekana jest na zawsze, bez prawa do ponownego ubiegania się o przyznanie tego uprawnienia. Wyjaśnić tu też trzeba, że Kodeks etyki lekarskiej, inaczej niż to czyni się w ustawie karnej, gdzie w przypadku każdego przestępstwa przepisy wskazują widełkowo, jaka kara grozi za taki czyn zabroniony, nie ma tego rodzaju dyspozycji. Teoretycznie zatem w przypadku każdego przewinienia zawodowego sąd lekarski może wymierzyć karę ►

Jerzy Sowiński

Jędrzej Skrzypczak

Z MEDYCZNEJ WOKANDY

► od najłagodniejszej, tj. upomnienia, po rzeszoną karę śmierci zawodowej. Sądy lekarskie niezwykle ostrożnie sięgają po tego typu środek. Według stanu na koniec zeszłego roku od 1989 r. zdarzyło się to w Polsce tylko w 13 przypadkach. Jak wynika ze stanowiska prezesa NRL z sierpnia 2017 r. sięgnięto po taką sankcję m.in. za: „użycie przez lekarza anestetyku podanego małoletniej pacjentce dożylnie w celu doprowadzenia jej do poddania się tzw. «innej czynności seksualnej» oraz nadużycie stosunku zależności w celu wykonania wobec kolejnej małoletniej pacjentki tzw. «innej czynności seksualnej»; wykorzystanie przez lekarza swojego wpływu na pacjentkę celem doprowadzenia do naruszenia jej intymności i wykonania «innych czynności seksualnych» oraz dodatkowo użycie przemocy fizycznej wobec innej pacjentki; użycie broni palnej (oddanie kilku strzałów) w celu pozbawienia życia innego człowieka (pokrzywdzony zmarł); dokonanie nielegalnego zabiegu przerywania ciąży, a dodatkowo wykonanie go nieprawidłowo od strony medycznej oraz wykonanie tego zabiegu w warunkach ambulatoryjnych, podczas gdy pacjentka wymagała pilnego leczenia szpitalnego (pacjentka zmarła); dokonanie nielegalnego zabiegu przerywania ciąży u kilku kobiet (dodatkowo zabieg ten został wykonany w pomieszczeniach, które nie były zarejestrowane jako pomieszczenia praktyki lekarskiej); popełnienie przez lekarza pracującego w pogotowiu ratunkowym rażących błędów diagnostycznych, terapeutycznych oraz błędów w czasie resuscytacji w przypadku 10 pacjentów, u których wystąpiło nagłe zatrzymanie krążenia i oddechu (wszyscy pacjenci zmarli).

Fot. © iStockphoto.com

Warto tu przywołać opis jeszcze innego procesu, gdy orzeczono taką karę. Otóż jeden z sądów lekarskich uznał lekarz dentystę B.Z. za winną trzech różnych przewinień zawodowych. Za dwa pierwsze czyny wymierzono karę nagany. Natomiast trzeci zarzut dotyczył wykonywania zawodu lekarza w dziedzinie protetyki stomatologicznej pomimo wcześniejszych, prawomocnych orzeczeń sądu lekarskiego, mocą których ograniczono obwinionej zakres czynności w wykonywaniu zawodu lekarza dentysty w zakresie leczenia protetycznego na okres od 11 stycznia 2013 r. do 10 stycznia 2015 r. oraz zawieszono prawo wykonywania zawodu na okres od 12 lutego 2014 r. do 11 lutego 2019 r. I właśnie za takie ignorowanie wcześniejszych orzeczeń sądu i izby lekarskiej wymierzono obwinionej karę pozbawienia prawa wykonywania zawodu. Jak można było przewidywać, od tego orzeczenia odwołanie wniósł obrońca obwinionej. Naczelny Sąd Lekarski utrzymał jednak w mocy zaskarżone orzeczenie. Kasację od powyższego orzeczenia wniósł obrońca obwinionej. Zdaniem Sądu Najwyższego kasacja nie zasługiwała na uwzględ-

nienie. Jak podkreślono w uzasadnieniu decyzji SN, o niewspółmierności kary można mówić wówczas, gdy między karą wymierzoną a karą sprawiedliwą, jaką należałoby orzec w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary, zachodzi rażąca dysproporcja. Dyrektywy wymiaru kary zostały sformułowane przez ustawodawcę w przepisach art. 53 § 1 i 2 k.k. Do ich odpowiedniego stosowania w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej prowadzonym przeciwko lekarzowi lub lekarzowi dentyście odsyła art. 112 pkt 2 Ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich. Sąd lekarski wymierzając karę lekarzowi lub lekarzowi dentyście, zobowiązany jest zatem, obok

wszechstronnej oceny stopnia społecznej szkodliwości przypisanego obwinionemu przewinienia zawodowego, uwzględnić generalne dyrektywy wymiaru kary. Dopiero wówczas będzie możliwe orzeczenie kary w takiej postaci i w takim rozmiarze, że kara ta będzie współmierna do stopnia zawinienia i ustalonych okoliczności obciążających oraz łagodzących, jak też będzie stanowiła dla obwinionego realną dolegliwość, realizującą wymogi indywidu-

alnego oddziaływania, a także funkcje kary przewidziane w ramach prewencji generalnej. NSL utrzymując w mocy zaskarżone orzeczenie sądu I instancji w zakresie kary pozbawienia prawa wykonywania zawodu za trzecie zarzucone obwinionej przewinienie zawodowe, z należytą starannością rozważył zarówno okoliczności związane z osobą obwinionej i jej sytuacją zawodową, jak i okoliczności dotyczące przypisanego jej czynu, w szczególności fakt wykonywania przez nią zawodu lekarza dentystry w dziedzinie protetyki stomatologicznej pomimo orzeczeń sądu lekarskiego, mocą których prawomocnie ograniczono obwinionej zakres czynności w wykonywaniu zawodu lekarza dentystry w zakresie leczenia protetycznego na okres od 11 stycznia 2013 r. do 10 stycznia 2015 r. (orzeczenie Okręgowego Sądu Lekarskiego w (...) z dnia 23 listopada 2012 r.) oraz zawieszono jej prawo wykonywania zawodu na okres od 12 lutego 2014 r. do 11 lutego 2019 r. (orzeczenie NSL z dnia 12 lutego 2014 r.), potwierdzonych w Rejestrze Lekarzy Ukaranych. W ocenie SN sąd lekarski gruntownie przeanalizował też zachowanie obwinionej zarówno przed popełnieniem zarzucanego jej czynu, jak i po jego popełnieniu. Przede wszystkim słusznie wziął pod uwagę wielokrotną (dwunastokrotną) karalność obwinionej za różne przewinienia zawodowe, a także fakt wykonywania przez nią zawodu lekarza dentystry w dalszym ciągu pomimo prawomocnych (w tym wskazanych powyżej) orzeczeń, co jednoznacznie świadczyło o uporczywości obwinionej w dopuszczaniu się nagannych zachowań oraz nieszanowaniu przez nią norm prawnych i etycznych. Trafnie wskazał też na kolejne poważne przewinienia zawodowe, ►

Z MEDYCZNEJ WOKANDY

► których dopuściła się obwiniona, a które budziły uzasadniony niepokój. Wadliwe leczenie pacjentki, nieprzewiedzenie koniecznej dokumentacji medycznej (nieprzedkładanie jej organom odpowiedzialności zawodowej), niezgłaszanie się na wezwanie Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej oraz niestawianie się na rozprawach przed sądami lekarskimi, wskazywały zdaniem SN na jej arogancki i lekceważący stosunek do organów samorządu lekarskiego, którego obwiniona była członkiem, do sądów lekarskich, pacjenta, a przede wszystkim do swoich obowiązków jako lekarza dentystry. Zdecydowanie na niekorzyść obwinionej przemawiała również towarzysząca jej zachowaniu motywacja obliczona wyłącznie na osiągnięcie zysku finansowego, a także rodzaj i rozmiar ujemnych następstw tego przewinienia. Nieprawidłowe leczenie pacjentki (pokrzywdzonej), w tym leczenie protetyczne przy braku w ogóle planu leczenia oraz planu alternatywnego leczenia, braku diagnostyki obrazowej przed leczeniem, zgody pacjenta oraz dokumentacji medycznej, skutkowało licznymi dolegliwościami odczuwanymi przez pokrzywdzoną, prowadziło wręcz do jej okaleczenia. W rezultacie ustalone zachowanie obwinionej stanowiło oczywiste i rażące naruszenie obowiązków zawodowych, zasad etyki lekarskiej oraz przepisów związanych z wykonywaniem zawodu lekarza dentystry, podważało zaufanie do tego zawodu, a także wywołało niekorzystne skutki godzące w osobę pokrzywdzonej. Jak zaznaczył SN w uzasadnieniu swojego stanowiska, kara wymierzona obwinionej w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw jej wymiaru była adekwatna do charakteru przypisanego jej przewinienia zawodowego, stopnia zawinienia oraz – jak ujął to NSL – nagannej postawy obwinionej zarówno przed popełnieniem przewinienia, jak i po jego popełnieniu, w tym w toku prowadzonego postępowania. Pozostawał zatem w należytej proporcji do stopnia szkodliwości społecznej (korporacyjnej) czynu. Jak podkreślono, kara ta jest najsurowszą z katalogu kar wymienionych w art. 83 ust. 1 Ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich i powinna być orzekana przez sądy lekarskie w przypadku najcięższych przewinień dyscyplinarnych przeciwko prawu oraz zasadom etyki zawodowej, a do takich bez wątpienia należy przypadek obwinionej. Zdaniem SN przekonuje o tym nie tylko charakter, waga i szkodliwość przypisanego obwinionej przewinienia, ale też wieloletnie zachowanie obwinionej jako lekarza i członka samorządu lekarskiego, stanowiące wyraz rażącego lekceważenia porządku prawnego, powodujące utratę kwalifikacji do wykonywania zawodu lekarza dentystry. W opinii SN skala reakcji dyscyplinarnej zastosowanej przez NSL należyście uwzględniła również nagromadzenie okoliczności obciążających oraz brak okoliczności łagodzących. Sąd Najwyższy podzielił pogląd lekarskich sądów obydwu instancji, że tylko ten rodzaj kary był

w stanie zrealizować cele kary w zakresie jej oddziaływania zarówno na ogół społeczeństwa, jak i środowisko medyczne, a także cele zapobiegawcze i wychowawcze w stosunku do osoby ukaranej.

Trzeba tu jednak wyjaśnić, że sama możliwość wymierzenia takiej kary przewidzianej ustawą o izbach lekarskich, a zwłaszcza brak możliwości zatarcia takiego skazania, wzbudzała wątpliwości co do jej zgodności z Konstytucją. Otóż Rzecznik Praw Obywatelskich w stanowisku z dnia 19 lipca 2017 r. wytykał, że treść art. 110 ust. 5 ustawy o izbach lekarskich, zgodnie z którym kara pozbawienia prawa wykonywania zawodu nie ulega zatarciu, może być niezgodny z art. 65 ust. 1 Konstytucji gwarantującym wolność wykonywania zawodu i postulował zmianę tego przepisu poprzez wprowadzenie możliwości odzyskania uprawnień do wykonywania zawodu po 15 latach. Samorząd lekarski nie podzielił jednak stanowiska Rzecznika Praw Obywatelskich, podkreślając, iż „Popełnienie niektórych czynów przez lekarza czy lekarza dentystrę nie rokuje możliwości

Zdaniem Sądu Najwyższego kasacja nie zasługiwała na uwzględnienie. Jak podkreślono w uzasadnieniu decyzji SN, o niewspółmierności kary można mówić wówczas, gdy między karą wymierzoną a karą sprawiedliwą, jaką należałoby orzec w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary, zachodzi rażąca dysproporcja.

odzyskania kiedykolwiek zaufania pacjentów niezbędnego do poddania się leczeniu u takiej osoby, (...) a w procesie wyważenia wolności i praw podlegających ochronie, prawo pacjenta do otrzymania właściwej pomocy medycznej osoby budzącej zaufanie co do kwalifikacji etycznych należy stawiać wyżej niż wolność jed-

nostki do wyboru zawodu. Istnieje zatem uzasadnienie, aby w pewnych szczególnych sytuacjach, w których lekarz swym postępowaniem sprzeniewierzył się fundamentalnym wartościom etycznym obowiązującym w medycynie, pacjenci nie musieli być konfrontowani z jego powrotem do wykonywania zawodu” (zob. www.nil.org.pl). Trzeba tu wyjaśnić, że Trybunał Konstytucyjny zajmował się w przeszłości podobnymi rozwiązaniami obowiązującymi w innych samorządach zawodowych. I tak w wyroku z dnia 18 października 2010 r. (sygn. akt K 1/09) uznał, że podobne przepisy obowiązujące wobec radców prawnych, adwokatów, ale także pielęgniarek, położnych i lekarzy weterynarii, są niezgodne z art. 65 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji. Jak zatem widać, problem jest poważny. Dodać tu jednak warto, że nawet wprowadzenie takiej możliwości, aby lekarzom czy lekarzom dentystrą, wobec których orzeczono taką karę, przyznać możliwość ponownego ubiegania się o prawo wykonywania zawodu po upływie np. 15 lat, jest opcją jedynie hipotetyczną w tym sensie, iż w każdym przypadku okręgowa rada decydowałaby, czy taka osoba jest godna posiadania prawa wykonywania zawodu. Ponadto upływ tak długiego okresu i przerwa w wykonywaniu zawodu lekarza powodowałaby dodatkowo, iż taki lekarz musiałby odbyć stosowne szkolenie. Wynika z tego, że nawet sugerowana przez RPO nowelizacja ustawy tylko iluzorycznie przyznawałaby możliwość powrotu do zawodu. Problem być może w takim razie powróci. ■

Unikalny koncert, wyjątkowi ludzie, szczytny cel

Za nami wyjątkowe muzyczne wydarzenie zorganizowane przez Wielkopolską Izbę Lekarską – koncert charytatywny „Oratorium na Boże Narodzenie” Huberta Kowalskiego. Koncerty odbyły się 5 i 6 stycznia 2020 r. w Poznaniu.

Przybyłych gości powitała **Dobrochna Martenka** – pomysłodawca i zarazem organizator tego wyjątkowego przedsięwzięcia. *Mam nadzieję, że dzisiejsze wydarzenie przeżyją Państwo w atmosferze refleksji i radości Bożonarodzeniowej* – mówiła w swoim powitaniu kierownik artystyczna Orkiestry Kameralnej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej „Operacja Muzyka”. Inicjatorka koncertu podziękowała proboszczom kościoła pw. św. Stanisława Kostki, ks. **Krzysztofowi Skowrońskiemu** oraz Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Poznaniu, ks. **Henrykowi Ogrodnikowi** za pomoc organizacyjną, podkreślając: *W najśmielszych marzeniach nie spodziewałam się tak ciepłego przyjęcia.*

Podziękowania padły także w kierunku uczestniczącego w wydarzeniu prezesa Wielkopolskiej Izby Lekarskiej **Artura de Rosier** i wiceprezesa Wielkopolskiej Izby Lekarskiej **Krzysztofa Kordela**.

Głos zabrali również dr **Małgorzata Pers** i **Adrian Kliks**, przedstawiciele Stowarzyszenia Wielkopolskiego Hospicjum Perinatalnego „Razem” oraz **Lukasz Ferchmin** – przedstawiciel Fundacji Polskich Kawalerów Maltańskich – organizacji, na rzecz których zainicjowano wydarzenie. W kilku słowach opowiedzieli oni o idei i działalności reprezentowanych przez nich instytucji, a także podziękowali za wsparcie i zaangażowanie **Dobrochnie Martence**.

Koncert „Oratorium na Boże Narodzenie” swoją obecnością zaszczytili m.in. prof. **Piotr Dylewicz**, pierwszy prezes ORL WIL, dr **Katarzyna Bartz-Dylewicz**, przewodnicząca Komisji Kultury ORL WIL, dr **Grzegorz Wrona**, Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej i dr **Jarosław Wanecki**, przewodniczący Komisji ds. Kultury NIL.

Szanowni Państwo, chcielibyśmy raz jeszcze zabrać dziś Państwa do Betlejem. Tam, gdzie zdarzyło się coś, co odmieniło losy świata na zawsze. Przez słowa ewangelistów, muzykę Huberta Kowalskiego, kolędy i pastoralki spróbujemy raz jeszcze wejść w tajemnicę Bożego Wcielenia – tymi słowami rozpoczęła się muzyczna część wydarzenia.

W trwającym przeszło dwie godziny koncercie udział wzięło w sumie 120 muzyków. Soliści: **Karolina Piesik** – sopran oraz **Marcin Jajkiewicz** – baryton, zespół w składzie: **Filip Chojnacki**, **Dawid Wirmański** i **Dominik Tucholka**, Kiciński Chór ARSIS, Chór Dziewczęcy KOSY i Chór Dziewczęcy Małe Paradiso pod dyrekcją **Karoliny Piotrowskiej-Sobczak**, Chór Wspólnoty Paleolit z Kościoła Poznańskich Dominikanów, Chór Pasjonatów Śpiewania pod dyrekcją **Dobrochny Martenki** i gospodarze wydarzenia – chór WIL oraz Orkiestra Kameralna WIL „Operacja Muzyka” pod dyrekcją **Dobrochny Martenki**, **Justyny Chelmińskiej** i **Kasjana Drogosza**. Za pulpitem dyrygenckim stanął sam kompozytor **Hubert Kowalski**.

„Oratorium na Boże Narodzenie” jest utworem, którego gra sprawia ogromną przyjemność. Odczuwają ją wszyscy,

Fot. z: Monika Bączek

którzy biorą udział w tym wydarzeniu. To, że chcemy i lubimy grać ten utwór oraz świadomość, w jakim celu to robimy, daje nam ogromną radość i poczucie zjednoczenia – mówiła przed koncertem **Małgorzata Sobisz-Błachowiak**, lekarz i członek orkiestry „Operacja Muzyka”.

*Jednym z najtrudniejszych elementów w całym przedsięwzięciu była kwestia nagłośnienia. Sprawienie, by koncert w tak dużych kościołach, z udziałem tak wielu wykonawców brzmiał profesjonalnie jest ogromną sztuką. Akustyk, **Piotr Michnikiewicz** wraz ze swoim zespołem są tutaj bohaterami i to słyhać* – powiedziała, zdradzając kulisy przedsięwzięcia **Dobrochna Martenka**.

Koncert zakończyło wykonanie wraz z udziałem publiczności utworu „Witaj nasz Królu”. *Mówią, że tam, gdzie Lud Boży śpiewa, wszystko będzie dobrze* – powiedział na zakończenie twórca „Oratorium na Boże Narodzenie” **Hubert Kowalski**. Szczelnie wypełniające kościoły audytorium nagrodziło wykonawców owacją na stojąco. Słyhać było także głosy zachwytu i podziwu.

*Dla mnie oratorium to było wielkie, mistyczne przeżycie. Nie dość, że jestem dumny z naszej orkiestry i chóru, które znów wpisują się w działania na rzecz czynienia dobra, to jeszcze robią to po prostu cudownie! Podziwiam ich zaangażowanie i pasję. Wielkie podziękowania dla Dobrochny Martenki za pomysł, organizację i scalenie całego przedsięwzięcia. Jestem wrażliwy na dźwięk i muzykę, a doznania, jakich doświadczyłem zabrałem ze sobą. Obecny na koncercie dr **Jarosław Wanecki**, przewodniczący Komisji ds. Kultury Naczelnej Rady Lekarskiej powiedział: „Wspaniale, że jesteście”. Jestem dumny i jego słowa czynię swoimi* – powiedział po koncercie prezes Wielkopolskiej Izby Lekarskiej **Artur de Rosier**.

Z Dobrochną Martenką – dyrygentem Orkiestry „Operacja Muzyka” przy Wielkopolskiej Izbie Lekarskiej rozmawia Monika Bączek

To tak, jak układanie puzzli

Orkiestra „Operacja Muzyka” realizuje wiele przedsięwzięć w roku, ale „Oratorium na Boże Narodzenie” to chyba największe przedsięwzięcie roku 2019?

Tak, i to nawet powiedziałabym, że nie tylko 2019 r. Dwa lata trwało zastanawianie się nad tym, czy znajdą się ludzie i fundusze na to przedsięwzięcie. Trzeba podkreślić, że to utwór, który wymaga bardzo dużej liczby wykonawców. Począwszy od dyrygenta poprzez solistów, chóry, no i wreszcie wszystkich muzyków w naszej orkiestrze.

Dyrygentem był Hubert Kowalski.

Hubert Kowalski to dyrygent, kompozytor i osoba niezwykle charyzmatyczna, która ciągnie za sobą lud. Znam go od wielu lat. Około sześć lat temu graliśmy z nim ten właśnie utwór w Poznaniu, potem zagraliśmy go także z Polską Orkiestrą Lekarzy w Krakowie i Katowicach.

Co było kluczem przy doborze solistów?

Kluczem wyboru był profesjonalizm. Karolina Piesik, wybitna sopranistka – śpiewała z nami za pierwszym razem, wówczas wyszło bardzo dobrze i wiedzieliśmy, że z jej przygotowaniem i teraz tak będzie. Marcina Jajkiewicza zaproponował Hubert Kowalski. Marcin to bardzo znany w Warszawie baryton i wokalista. Występował kiedyś w programie „Jaka to melodia?”, podkładał głos pod Hansa w filmie „Kraina Łodu”, więc jest osobą dość rozpoznawalną. I soliści grający na instrumentach potrzebnych do wykonania tego oratorium: Filip Chojnacki na instrumentach klawiszowych, Dawid Wirmański na perkusji i Dominik Tuchołka na gitarze basowej. To jest jazzowe trio, które grało na 10-lecie naszej orkiestry. Ponieważ współpracowało nam się świetnie, zaproponowałam, żebyśmy i teraz razem pracowali.

A prowadzący chóry?

Karolina Piotrowska-Sobczak, Justyna Chełmińska i Kasjan Drogosz. Z Karoliną Piotrowską-Sobczak współ-

pracowałam kilka lat temu. Znając jej profesjonalizm, zdecydowałam się zaproponować jej współpracę i teraz. Przygotowała trzy chóry, które prowadzi: Kiciński Chór ARSIS, Chór Dziewczęcy KOSY i Chór Dziewczęcy Małe Paradiso z Kosm oraz Chór Pasjonatów Śpiewania. Natomiast o przygotowaniu Chóru Wielkopolskiej Izby Lekarskiej przez Justynę Chełmińską i Kasjana Drogosza powiem krótko: wiadomo, że będzie profesjonalnie.

Czy trudne było przygotowanie tak dużej grupy osób?

To tak, jak układanie puzzli. Grupujesz poszczególne fragmenty i składasz potem w całość. Chór ćwiczy przez dwa miesiące, orkiestra ćwiczy przez dwa miesiące, soliści także ćwiczą osobno. Wszystko dzieje się w różnych miejscach, po czym wszystko się powolutku po kolei składa na całość. Jednym z największych i najtrudniejszych przedsięwzięć w całym tym wydarzeniu jest nagłośnienie. Sprawienie, by koncert w tak dużych kościołach, z udziałem tak wielu wykonawców brzmiał profesjonalnie, jest ogromną sztuką. Akustyk, Piotr Michnikiewicz wraz ze swoim zespołem są tutaj bohaterami i to słyhać. Nie bez przyczyny został ściągnięty z Lublina.

Skąd wybór miejsca? Co zadecydowało, że zagraliście w tych dwóch kościołach?

Ani wybór miejsca, ani godzina wydarzenia nie są przypadkowe. Z celem charytatywnym chcieliśmy dotrzeć do studentów, a w tych dwóch kościołach o godzinie 20.00 odbywają się msze akademickie. Zależało nam, żeby usłyszeli o Hospicjum Perinatalnym „Razem”, zajmującym się rodzinami, które dowiadują się o tym, że dziecko w łonie matki jest śmiertelnie chore i albo się nie urodzi żywe, albo się urodzi i bardzo szybko umrze. To jest stowarzyszenie, które otacza takie rodziny opieką prawną, psychologiczną i medyczną. Ponieważ jest to mało nagłośnione w Poznaniu, chcieliśmy zwrócić na to uwagę. Fundacja Kawalerów Maltańskich na-

Fot. Monika Bączek

To tak, jak układanie puzzli.

Grupujesz poszczególne fragmenty i składasz potem całość.

Chór ćwiczy przez dwa miesiące, orkiestra ćwiczy przez dwa miesiące, soliści także ćwiczą osobno.

Wszystko dzieje się w różnych miejscach, po czym wszystko się powolutku po kolei składa na całość.

Natomiast jest starsza od stowarzyszenia i otacza je opieką, stąd połączenie tych dwóch instytucji, bo one ściśle ze sobą współpracują i łatwiej jest im rozparcelować te dary, które razem otrzymują.

Ludzie odpowiedzialni za organizację?

Za przychylność i organizację chciałam przede wszystkim podziękować Arturowi de Rosier – prezesowi Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej. Bardzo ważne są dwie osoby – proboszczowie tych dwóch parafii, gdzie graliśmy – ks. Krzysztof Skowroński i ks. Henryk Ogrodnik, którzy nam otworzyli nawet na noc kościoły i mogliśmy wejść z akustykami. Dużą rolę w organizacji odegrali też dwaj duszpasterze z tych parafii: ks. Radek Rakowski i ks. Daniel Trocholepsy. Cała organizacja spoczywała na kilku osobach z orkiestry – Robert Siwek zajmował się cały czas chórami, Małgosia Sobisz-Błachowiak orkiestrą i ja zajmowałam się ogólnie organizacją. Wojciech Moroz był odpowiedzialny za transport. No i oczywiście studenci. Oni także byli bardzo pomocni.

Dziękuję za rozmowę.

„Prawie nic”

Otwarcie wystawy

18 grudnia 2019 r. w Galerii Jerzego Piotrowicza „Pod Koroną” odbył się wernisaż wystawy dedykowanej Józefowi Czapskiemu „Prawie nic”. Autorkami prac są malarki z Koła Lekarzy Malujących przy Wielkopolskiej Izbie Lekarskiej.

W kolejnym podsumowaniu prac Koła Lekarzy Malujących chcemy Państwu zaprezentować szczególny projekt malarski. Polegał on na próbie wykonania 23 kopii obrazów olejnych autorstwa Józefa Czapskiego podczas pleneru w Wojnowicach, w Kolegium Europy Wschod-

niej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego – miejscu, z którym związana jest postać Józefa Czapskiego – mówiła o projekcie pomysłodawczyni i opiekunka koła, artystka malarka Lidia Kot.

Autorkami prac są: **Lidia Kot, Katarzyna Bartz-Dylewicz, Maria Bicz-Kubiatowicz, Danuta Korytowska-Mikusińska, Roberta Marcinkowska, Grażyna Szukalska, Barbara Żyła, Jolanta Silska-Halupka i Ewa Brodziak.**

Działalność Koła Lekarzy Malujących została dostrzeżona m.in. przez redakcję strony związanej z osobą i działalnością Józefa Czapskiego (jo-

Dyskusje o wystawie

zefczapski.pl), która na swoim profilu na Facebooku opublikowała zabawny wpis.

MONIKA BĄCZEK

Śremskie koło PTL

A jednak warto...

Tego wieczoru, na dorocznym, 55. już, grudniowym świątecznym spotkaniu śremskiego koła PTL, nikt już nie zadałby sobie pytania – być czy nie być. A takie padło przecież na podsumowaniu kadencji. Może pewnie tylko retorycznie, ale wybrzmiało. Znając obecny zarząd i prezes koła dr Barbarę Siwińską, nie mogło być innej odpowiedzi, jak tylko – działamy dalej. Z poszanowania dla tradycji i dorobku. Bo trzeba trwania tradycji, aby było wiadomo, że tego wieczoru, jak zawsze, będzie spotkanie. Przyjdzie każdy, kto ma czas i ochotę pobyć razem. A są też i niezawodni goście, jak przedstawiciel WIL – członek Prezydium ORL dr med. Stanisław Dzieciuchowicz, profesorowie medycyny Zofia Niemir i Zbigniew Kwias czy, jako gość specjalny, prof. Krystyna Pecold – obecna w Śremie pierwszy raz. Po raz czwarty zawitali lekarze seniorzy z powiatu średzkiego. Widać warto się „przytulić”

tam, gdzie spotyka się tak liczne grono ludzi sobie bliskich zawodowo, ale na ten czas zdystansowanych od wszelkich bieżących problemów. Zwłaszcza że jest uroczyste, odświętne i kompletnie bez patosu. Po prostu serdecznie. A ile jest sobie do opowiedzenia przy oplatku! Bo przecież na co dzień nie ma okazji.

Wszystko to, zwyczajem dr Barbary Siwińskiej, świątecznie „opakowane” w muzykę. Tym razem muzycznie uświetniła wieczór Katarzyna Hołysz – solistka Teatru Wielkiego im. Stanisława Moniuszki w Poznaniu, a przy fortepianie zasiadła prof. dr hab. Anna Kozub. I to nie był tylko akompaniament, lecz niezbędna część składowa tej prezentacji artystycznej. Świetnie wybrzmiało pięć pieśni kompozytorów polskich: Stanisława Moniuszki, Fryderyka Szopena, Karola Szymanowskiego, Feliksa Nowowiejskiego i Mieczysława Karłowicza. A potem także, dla rozluźnienia nastroju, fragmenty musicali i operetek.

Katarzyna Hołysz ma związek z uhonorowanym Grand Prix Marszałka Wiel-

kopolski, niezwyklej projektem muzycznym. Chodzi o wystawioną w wersji wileńskiej operę Stanisława Moniuszki „Halka” we wsi Jarosławki w gminie Książ. To był naprawdę wielki przebój i można się było umawiać z obecnym na spotkaniu Teofilem Marciniakiem, burmistrzem Książa, aby powtórzyć podobny projekt w przyszłości.

A wspomnieć trzeba, że autorką nagrodzonego projektu „Palimy się do muzyki” jest flecistka Ewa Biały, prezes Ogólnopolskiego Stowarzyszenia „Z Muzyką do Ludzi”. To ona właśnie przygotowała członków śremskiego koła PTL do spotkania z muzyką Józefa Surzyńskiego na dorocznym festiwalu jego imienia.

Jeżeli wspominać o aspekcie jednoczenia środowiska lekarskiego, to przecież dr Siwińska zawsze stara się przyciągać i samorządowców. To też na ostatnim w ubiegłym roku uroczystym spotkaniu koła było wyraźne i konkretne. Sprawdza się po raz kolejny zasada, że naprawdę warto działać.

BARBARA NOWICKA

Kolędowa sobota Kameralnego Chóru Wielkopolskiej Izby Lekarskiej

Czas karnawału sprzyja wspólnemu kolędowaniu na licznych koncertach. Kameralny Chór Wielkopolskiej Izby Lekarskiej pod dyrekcją dr Justyny Chełmińskiej zawsze wykorzystuje ten krótki okres, aby występować z różnorodnym repertuarem kolędowym.

W sobotę, 18 stycznia 2020 r., chór zaśpiewał dwa koncerty – o godzinie 12.00 dla pensjonariuszy Domu Seniora Fundacji Zakładów Kórnickich w Jarosławiu k. Środy Wielkopolskiej oraz o godzinie 18.00 w Kościele pw. Najświętszego Zbawiciela w Poznaniu, w ramach cyklu „Kolędowanie na Fredry”. W repertuarze znalazły się między innymi najpiękniejsze polskie kolędy w ciekawych opracowaniach, a także amerykańskie *negro spirituals*. Jako soliści wystąpili Katarzyna Przystacka, Kasjan Drogosz i Justyna Chełmińska. Chórowi przepięknie akompaniowała Elizaveta Maciejewska. Publiczność oba występy przyjęła niezwykle ciepło i żywiołowo, zwłaszcza entuzjastycznie reagując na brawurowe wykonanie kolędy „Kolęda Płynie z Wysokości” (tekst ks. Jan Twardowski, muz. Bracia Pospieszalscy), gdzie chórowi towarzyszyła gitara oraz instrumenty perkusyjne, a Justyna Chełmińska oraz Kasjan Drogosz wymieniali się rolami, dyrygując chórem lub wykonując partie solistyczne. „Kolęda Płynie z Wysokości” została opracowana specjalnie dla chóru WIL przez Jana Krutulę.

Wykonanie dwóch wymagających koncertów w jednym dniu to duże wyzwanie fizyczne i emocjonalne zarówno dla chórzystów, jak i dyrygenta – mówiła Justyna Chełmińska, dyrygent chóru WIL. Jednak ogromna radość, którą widzieliśmy na twarzach pensjonariuszy Domu Seniora i osiągnięty cel charytatywny drugiego koncertu,

czyli pomoc ciężko choremu Alexowi, są nie do przecenienia i warte każdego wysiłku. Bo... wspaniale jest pomagać innym, dając przy tym uśmiech i chwile pozytywnych emocji! Takie koncerty z zaangażowaną i wspaniałą publicznością zawsze napelniają nas niesamowitą dobrą energią – dodała.

OPRAC. JC

Szpital Kliniczny Przemienienia Pańskiego Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu przygotował wyjątkowy kalendarz na rok 2020. W tegorocznym wydaniu ukazujemy to, co najpiękniejsze w medycynie i malarstwie: połączenie fizjologii z niekończącą się gamą barw. Poszczególne miesiące to zdjęcia przedstawiające prawidłowe obrazy różnych aspektów ludzkiego organizmu. W kalendarzu zatem przedstawiamy obrazy związane ze specjalnościami naszego szpitala: angiologią, kardiologią, pulmonologią, chirurgią, intensywną terapią, okulistyką, chorobami wewnętrznymi, radiologią, ginekologią. Każde z przedstawionych dwunastu zdjęć zachwyca intensywnością barw: ochra śródbłonna, błękit koilocytów, purpura rezonansu... Tegoroczny kalendarz jest już 18. z rzędu publikacją (pierwszy kalendarz miał swoją premierę w 2003 r.). Projekt zrealizowało Wydawnictwo Kontekst.

DAWKA INFORMACJI

Dziesiątki, setki, tysiące informacji. Docierają do nas różnymi drogami. Coraz szybciej, przez całą dobę. Informacje zwyczajne, ważne, z ostatniej chwili. Fascynujące, nieprawdopodobne, sensoryjne. Głównym składnikiem dawki informacji są fragmenty wiadomości rzeczowych.

Pierwszy w historii Polak...

... prof. Adam Maciejewski otrzymał prestiżową nagrodę Godina, przyznaną przez Amerykańskie Towarzystwo Chirurgii Rekonstrukcyjnej i Mikronaczyniowej za całokształt dorobku i po raz trzeci pierwszą nagrodę za najlepszą operację rekonstrukcyjną na świecie. Nagroda Godina, Słoweńca, uznawanego za ojca chirurgii rekonstrukcyjnej, to grant, który pozwala wybranemu laureatowi na zwiedzenie w ciągu roku 12, przez niego wybranych, najlepszych na świecie klinik rekonstrukcyjnych. Za rok podczas kolejnej konferencji amerykańskiego towarzystwa laureat złoży sprawozdanie ze swoich wizyt.

Prof. A. Maciejewski, kierownik Kliniki Chirurgii Onkologicznej i Rekonstrukcyjnej w Instytucie Onkologii w Gliwicach, jest pierwszym Polakiem, który dostał tę nagrodę. Jednocześnie za najlepszą została uznana operacja, którą w 2019 r. przeprowadził u 6-letniego Tymka. Była to operacja rekonstrukcyjna narządów szyi z jednoczesnym przeszczepem szpiku.

WWW.DZIENNIKZACHODNI.PL

Na kwotę 590 mln zł

Rada Ministrów przyjęła 7 stycznia 2020 r. uchwałę ustanawiającą wieloletni program inwestycyjny dla etapu I Centralnego Zintegrowanego Szpitala Klinicznego w Poznaniu na kwotę 590 mln zł. Tym samym w 2020 r. rozpoczną się szczegółowe prace projektowe tej najbardziej oczekiwanej przez społeczność uniwersytetu i Wielkopolski inwestycji. *To zwieńczenie trzech lat intensywnej pracy, spotkań i zabiegów o utworzenie kluczowego dla mieszkańców Poznania i regionu szpitala – mówi prof. dr hab. Andrzej Tykarski, rektor Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. W tak krótkim czasie udało nam się nie tylko przygotować koncepcję lecznicy, ale też przekonać decydentów o potrzebie realizacji tej inwestycji. Kluczową rolę odegrała tu pani minister Jadwiga Emilewicz, która z pełnym zrozumieniem i zaangażowaniem wspierała prace nad ustanowieniem tego programu. Po raz pierwszy w ostatnich latach mamy w Poznaniu polityka tak skutecznego dla rozwoju naszego miasta. Dziękujemy również za przychyłność władzom miasta Poznania, które przekazały uczelni teren pod Centralny Szpital Kliniczny oraz wszystkim politykom, parlamentarzystom, którzy przez lata stwarzali przychylny tej inwestycji klimat – dodaje prof. Andrzej Tykarski.*

Inwestycja prowadzona będzie w latach 2020–2025, a w pierwszej kolejności zostanie oddany do użytku kompleks sal operacyjnych i intensywnego nadzoru oraz szpitalny oddział ratunkowy.

WWW.UM.PEDU.PL

Po raz pierwszy – zespół

4 stycznia podczas dorocznego spotkania noworocznego marszałek Marek Woźniak w gronie zaproszonych gości, wśród których byli przedstawiciele wielkopolskiej kultury, nauki, biznesu, a także mediów i poznańskiego Kościoła,

politycy i samorządowcy, przede wszystkim poddał refleksji miniony czas i nadchodzący rok. Następnie – zgodnie z tradycją spotkań noworocznych – marszałek ogłosił laureata Wielkopolskiej Nagrody im. Ryszarda Kapuścińskiego. A właściwie laureatów – po raz pierwszy w historii nagrody zostali zbiorowo docenieni pracownicy i wolontariusze Hospicjum Palium w Poznaniu.

Najważniejszy jest pacjent. Pacjent, który jest tu podmiotem, a nie przedmiotem. Dlatego działania personelu tej placówki polegają nie tylko na farmakologicznym uśmierzaniu bólu, ale również na przygotowaniu pacjenta i jego rodziny do życia w obliczu śmierci i umierania.

Zespół Hospicjum Palium otrzymał tę nagrodę, jak wszyscy wcześniejsi laureaci, „za czynienie dobra”. W jego wykonaniu dobro to polega na działaniach związanych z leczeniem i uśmierzaniem bólu oraz na świadczeniu opieki i medycyny paliatywnej i hospicyjnej. Członkowie kapituły nagrody podkreślili przede wszystkim roztaczanie przezeń wieloaspektowej opieki nad chorymi, opartej na współczuciu dla nich i zrozumieniu ich potrzeb, zaznaczono także, że zespół nagrodzonego hospicjum chroni cierpiącego i jego rodzinę. Nie mniej ważna jest troska o godne traktowanie ludzi chorych i umierających, dzielenie się wiedzą oraz wspieranie w opiece nieuleczalnie chorych w ich domach i na oddziale szpitalnym. Pracownicy i wolontariusze Hospicjum Palium dbają o całe otoczenie dotyczące ludzi terminalnie chorych i ich rodzin, dlatego szkolą w zakresie medycyny paliatywnej studentów medycyny i pielęgniarstwa oraz wolontariuszy medycznych i środowiskowych. Stworzyli Wolontariat Motyli w szkołach Poznania i Wielkopolski oraz angażują wolontariuszy w akcje społeczne na rzecz Hospicjum Palium. „Tak jak w twórczości Ryszarda Kapuścińskiego najważniejszy jest człowiek, którego należy wysłuchać i zrozumieć, tak w codziennej pracy personelu i wolontariuszy Hospicjum Palium najważniejszy jest pacjent. Pacjent, który jest tu podmiotem, a nie przedmiotem. Dlatego działania personelu tej placówki polegają nie tylko na farmakologicznym uśmierzaniu bólu, ale również na przygotowaniu pacjenta i jego rodziny do życia w obliczu śmierci i umierania” – napisali w uzasadnieniu swej rekomendacji członkowie kapituły nagrody.

WWW.UMWWW.PL

W województwie wielkopolskim 5500 zł

Z raportu przygotowanego w oparciu o ogólnopolskie badanie wynagrodzeń przeprowadzonego przez Sedlak & Sedlak w 2019 r. wynika, że przeciętna pensja lekarza na etacie wynosi w Polsce od 5800 do 7100 zł brutto. Zarobki lekarzy uzależnione są nie tylko od stażu pracy, ale także regionu, w którym pracują. Według raportu przygotowanego przez Strefę Biznesu lekarz, który pracuje na etacie rok lub mniej, może

Andrzej Piechocki

liczyć na zarobki na poziomie średnio 3535 zł brutto. Im większy staż, tym wynagrodzenie większe – w 2. i 3. roku pracy pensja wzrasta średnio do 4880 zł, w 6.–8. roku pracy wynosi średnio 6847 zł. Potem według danych nieznacznie spada do 6000 zł brutto w 9.–10. roku pracy. Lekarz pracujący powyżej 10 lat może liczyć na pensję w granicach 8515 zł brutto, a po 16 latach średnio pensja lekarza wynosi 7500 zł brutto.

Średnia pensja lekarza w Polsce wynosi 6000 zł brutto. Są jednak województwa, w których lekarze zarabiają lepiej. W województwie mazowieckim średnia pensja brutto jest o prawie 1000 zł wyższa od średniej krajowej (6918 zł brutto), a w samej Warszawie lekarz może liczyć na zarobki rzędu 7081 zł. Według raportu powyżej średniej krajowej zarabiają też lekarze w województwach śląskim (6363 zł brutto), małopolskim (6500 zł brutto) i lubelskim (6900 zł brutto). W łódzkim średnia pensja wynosi 6000 zł brutto, w wielkopolskim 5500 zł, a w dolnośląskim 5823 zł. MAGDA WAŻNA, WWW.ONET.PL

Jak najbliżej domu

Ministerstwo Zdrowia wprowadza kompleksową zmianę podejścia do psychiatrii dziecięcej. Dzieci i młodzież mają być w pierwszej kolejności diagnozowane jak najbliżej miejsca zamieszkania. Psycholog i psychoterapeuta ma być dostępny w środowisku dziecka. Wiceminister zdrowia Józefa Szczurek-Żelazko i prezes NFZ Adam Niedzielski zaprezentowali projekt reformy i zasady finansowania.

Zmiana modelu ma na celu stworzenie trzypoziomowego systemu opieki dla dzieci i młodzieży. Pierwszy poziom – Ośrodki Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży, zatrudniające psychologów, psychoterapeutów i terapeutów środowiskowych. Drugi poziom to Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego, w którym można skorzystać z porady psychiatry. Trzeci poziom to Ośrodek Wysokospecjalistycznej Całodobowej Opieki Psychiatrycznej (oddział psychiatryczny).

Podstawą planowanego modelu powinny być ośrodki psychologiczno-psychoterapeutyczne w ramach pierwszego poziomu referencyjnego, które w razie potrzeby mogłyby zasięgać pomocy ze strony specjalistów pracujących na innych poziomach referencyjnych. Rozwiązanie takie stanowiłoby przeciwieństwo obecnych rozwiązań, w których często przyjęcie na oddział psychiatryczny (np. po podjętej próbie samobójczej) jest pierwszym kontaktem nieletniego z jakąkolwiek formą opieki. Jak zaznaczyła wiceminister zdrowia Józefa Szczurek-Żelazko, zwiększenie dostępności pomocy w opiece ambulatoryjnej i środowiskowej umożliwi odciążenie szpitalnych oddziałów ratunkowych i izb przyjęć. Ponadto dzięki stworzeniu sieci ośrodków udzielających pomocy osobom chorym psychicznie możliwe będzie skrócenie czasu pobytu w szpitalu i zapobieganie rehospitalizacji.

Docelowy model systemu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży ma umożliwić prowadzenie pomocy dla dzieci i rodziny na odpowiednich poziomach referencyjności w każdym powiecie (Ośrodek Środowiskowej Opieki dla Dzieci i Młodzieży) i województwie (Ośrodek Wysokospecjalistycznej Całodobowej Opieki Psychiatrycznej).

WWW.MZ.GOV.PL

Trzema drogami po lekarstwa

I oto nadszedł dzień, od którego lekarze zobowiązani są wystawiać elektroniczne recepty. Dzień 8 stycznia 2020 r. Wraz z nim nastąpiła konieczność posiadania/sukcesywnego uzyskiwania przez pacjentów czterocyfrowego kodu SMS lub adresu mailowego. Wobec ich braku możliwe jest uzyskanie wydruku informacyjnego.

Ważność takiej recepty z założenia wynosi 365 dni. Można ją uzyskać zarówno po konsultacji z lekarzem, jak i bez wizyty w jego gabinecie, może być realizowana sukcesywnie w dowolnej aptece w całej Polsce. Ma ona także i takie zalety, że jest czytelna, bezpieczniejsza. Ta zmiana nie oznacza jednak, że papierowe recepty znikną raz na zawsze. Ministerstwo Zdrowia precyzuje na swojej stronie internetowej, w jakich przypadkach zachowują one swoją moc i ważność. Oto one:

- recepty w ramach tzw. importu docelowego,
- recepty dla osób o nieustalonej tożsamości,
- recepty transgraniczne (do końca 2020 r.),
- recepty *pro auctore* i *pro familiae* (decyzja o wyborze postaci recepty – papierowej lub elektronicznej – należeć będzie do osoby wystawiającej),
- braku dostępu do systemu e-zdrowie, co może mieć związek m.in. z awarią systemu lub systemu gabinetowego/HIS czy brakiem dostępu do internetu. Recepta wystawiona w postaci papierowej, również w innych niż wyżej wymienionych przypadkach, będzie mogła być zrealizowana tak jak dotychczas w każdej aptece, przy czym lek będzie mógł być objęty refundacją. Tym samym wdrożenie nowych rozwiązań nie utrudni pacjentom dostępu do leków. Ponadto **przepisy nie przewidują kar dla lekarzy, którzy, pomimo obowiązku ustawowego, wystawią po 8 stycznia 2020 r. receptę w postaci papierowej.** Niezależnie od powyższego, resort zdrowia zachęca wszystkich lekarzy, którzy nadal wystawiają recepty w postaci papierowej, do przejścia na nowe zasady. Pacjent, aby skorzystać z e-recepty z zastosowaniem czterocyfrowego kodu SMS lub maila, musi aktywować Internetowe Konto Pacjenta (IKP) na stronie www.pacjent.gov.pl. W zakładce „Moje konto” podaje numer telefonu i (opcjonalnie) adres poczty elektronicznej. Tamże znajdzie także informacje o dawkowaniu leków i listę tych przyjmowanych.

E-recepta to centralny system informatyczny udostępniony w ramach projektu „Elektroniczna Platforma Gromadzenia, Analizy i Udostępniania Zasobów Cyfrowych o Zdarzeniach Medycznych” (System P1). Głównymi celami tego systemu są:

- ułatwienie procesu realizacji recept, ograniczenie błędów,
- optymalizacja czasu po stronie lekarzy i farmaceutów,
- eliminacja problemu nieczytelnych i fałszywych recept.

Przy tej okazji media zwracają uwagę na istotny aspekt digitalizacji systemu ochrony zdrowia – na lepszą jakość i większą skuteczność opieki nad pacjentami. Dobrze skonfigurowany program komputerowy powinien ujawnić np. ewentualne interakcje zachodzące między zapisywanymi a już stosowanymi lekami, wykazać ich niezgodności, gdy zapisywane są w kilku miejscach. To nie koniec cyfrowych zmian w systemie ochrony zdrowia. Za rok, też w styczniu, wprowadzone zostaną elektroniczne skierowania do lekarza, a w 2022 r. cały kraj ma być objęty systemem Elektronicznej Dokumentacji Medycznej. (ap)

Recenzja książki „Zarys foniatrii klinicznej”

pod redakcją prof. Antoniego Pruszewicza i prof. Andrzeja Obrębowskiego

W bieżącym roku w Wydawnictwie Naukowym Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu ukazało się dzieło „Zarys foniatrii klinicznej” pod redakcją niezwykle zasłużonych naukowców i autorytetów w tej dziedzinie – profesorów Antoniego Pruszewicza i Andrzeja Obrębowskiego.

Prof. dr hab. med. dr h.c. Antoni Pruszewicz był organizatorem i w latach 1982–2001 kierownikiem Katedry Foniatrii i Audiologii Akademii Medycznej w Poznaniu, a w latach 1987–1993 rektorem tej uczelni.

Prof. dr hab. med. dr h.c. Andrzej Obrębowski był w latach 2001–2008 kierownikiem Katedry Foniatrii i Audiologii Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, w latach 1996–2002 dziekanem Wydziału Lekarskiego I i w latach 2002–2005 prorektorem ds. klinicznych Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu.

Obaj pełnili funkcje konsultantów krajowych w zakresie audiologii i foniatrii, a także byli prezydentami Unii Europejskiej Foniatorów.

Współautorami tej niezmiernie rzeczowej i wnikliwej naukowej pozycji są doświadczeni pracownicy Katedry i Kliniki Foniatrii i Audiologii Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu oraz naukowcy i praktycy z tą katedrą i kliniką współpracujący: innych klinik, katedr tego uniwersytetu, Zakładu Fonetyki Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, Instytutu Akustyki tej uczelni, jak również Kliniki Foniatrii i Audiologii *Collegium Medicum* w Bydgoszczy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Recenzowane dzieło, będące ciekawym medycznym ujęciem problematyki werbalnego porozumiewania się człowieka, podzielono na sześć części:

1. Podstawy teoretyczne i wiadomości ogólne dotyczące procesu komunikatywnego
2. Zaburzenia głosu
3. Zaburzenia mowy i języka
4. Zaburzenia słuchu w wieku rozwojowym (pedoaudiologia)
5. Zaburzenia połykania w praktyce foniatrycznej
6. Orzecznictwo lekarskie w foniatrii i audiologii

Wydaje się, że jest to dzieło kompletne, zadowalające nie tylko lekarzy, ale i psychologów, logopedów, akustyków, fonetyków oraz protetyków słuchu.

Recenzent zwraca szczególną uwagę na nowe ujęcie biostruktury narządu mowy, głosu i słuchu w odniesieniu do podziału czynnościowego podziału nerwowego, uwypuklające znaczenie części nadrzędnej w ośrodkowych procesach przetwarzania słuchowego. W procesie werbalnego porozumiewania się człowieka zachodzi ścisła zależność między słyszeniem, tworzeniem głosu, mową i mówieniem. To wszystko odbywa się dzięki integracyjnej czynności ośrodkowego układu nerwowego. Autorzy rzeczowo analizują rolę części aferentnej procesu komunikatywnego z układem słuchowym, układem wzrokowym i układem somatosensorycznym, części nadrzędnej układu nerwowego z obszarami aferentnym i eferentnym półkul mózgowych, wreszcie części eferentnej procesu komunikatywnego z obwodowym narządem mowy, narządem głosu i biomechaniką oddycha-

nia. Autorzy podają także podstawy fizjologii głosu, mowy i słuchu z dokładną fizjologią krtani i fizjologią słyszenia. Przedstawiając podstawy biolingwistyki, dziedziny zajmującej się zarówno badaniem ewolucji oraz biologicznych podstaw języka, jak i analizą zachowań komunikacyjnych człowieka z perspektywy nauk biologicznych, aż nadto zauważyć się daje jej związek z naukami medycznymi. W diagnostyce i rehabilitacji zaburzeń komunikatywnych ważną rolę odgrywa nie tylko psychologia kliniczna – także genetyka i immunologia kliniczna znajdują szczególne zastosowanie w odniesieniu do foniatrii i audiologii dziecięcej.

Recenzent z satysfakcją konstatuje, że Autorzy z właściwą sobie dokładnością i rzetelnością analizują część kliniczną zaburzeń komunikatywnych, m.in. zasady leczenia, rehabilitacji i profilaktyki zaburzeń głosu, niewerbalne sposoby porozumiewania się, zaburzenia połykania w praktyce foniatrycznej etc., zgodnie z zaleceniami Unii Europejskich Foniatorów. Wartość książki podnosi rozdział o orzecznictwie lekarskim w foniatrii i audiologii dziecięcej. Lekarze praktycy nierzadko mają bowiem problemy z orzekaniem o zdolności do pracy, zagadnieniem uszczerbku na zdrowiu i niepełnosprawności w chorobach głosu, słuchu i języka.

Z każdej stronicy tego dzieła, opartego przede wszystkim na własnym naukowym dorobku poznańskich naukowców, ale także i doświadczeniach klinicyстів z obu półkul, zawartych w piśmiennictwie dołączonym po każdym rozdziale, ukazana została rola, jaką poznańska foniatria odgrywa w naukowym świecie. Pokazuje, że jest to lekarska specjalność interdyscyplinarna połączona z pediatrią, psychiatrią, endokrynologią, alergologią, neurochirurgią, stomatologią, chirurgią szczękową, ortodoncją, specjalność mająca konsekwencje z akustyką, psychologią kliniczną, fonetyką, logopedią, lingwistyką, informatyką, cybernetyką etc. Autor niniejszej recenzji z satysfakcją konstatuje, że „Zarys foniatrii klinicznej” pod redakcją profesorów Antoniego Pruszewicza i Andrzeja Obrębowskiego jest naukową pozycją oczekiwaną przez wielu lekarzy i ludzi zajmujących się tą dziedziną. Dla ścisłości historycznej warto podać, że ukazały się w powojennej Polsce tylko dwa podręczniki: „Fizjologia i patologia głosu, słuchu i mowy” Aleksandry Mitrinowicz-Modrzewskiej w 1963 r. oraz „Foniatria kliniczna” pod redakcją Antoniego Pruszewicza w 1992 r. Powstałe po ponad ćwierćwieczu dzieło, w pełni odpowiadające standardom nowoczesnych europejskich podręczników w tej dziedzinie, ukazuje, że mimo wszelakich wątpliwości nauka zawsze jest najdoskonalszą metodą poszukiwania prawdy o człowieku, o życiu i o świecie.

2020 rok: 107,6 mld zł

Rządowy projekt budżetu na 2020 r. trafił do komisji sejmowych. Gdy idzie o finansowanie systemu ochrony zdrowia, zdania są rozbieżne. Z jednej strony mówi się o zapaści, z drugiej o korzystnych zmianach, tendencji wzrostowej, dzięki której w 2024 r. mielibyśmy wydać na ten cel 160 mld zł.

Tymczasem planowane nakłady na zdrowie w roku 2020 stanowią 5,09 proc. PKB. To oznacza kwotę 107,6 mld zł, większą o 10 mld od ubiegłorocznej. Ustawa, jak informował (na posiedzeniu Komisji Zdrowia) wiceminister Sławomir Gadomski, określa nakłady gwarantowane i najprawdopodobniej w ciągu roku będzie można liczyć na dodatkowe pieniądze. Tak było w minionych latach, gdy do Narodowego Funduszu Zdrowia kierowane były następujące kwoty: miliard w 2017 r., 1,8 mld w kolejnym i 2,7 mld w ubiegłym.

Znaczna część (ponad 1/3) pieniędzy, które pozostają w dyspozycji resortu zdrowia przeznaczona zostanie na szkolnictwo – 1,8 mld zł (w 2019 r. było 136 mln mniej). Ma to związek zarówno ze zwiększeniem limitów przyjęć na uczelnie medyczne w 2019 r. i wynikających stąd skutków w obecnym, jak i z podwyżką wynagrodzeń na uczelniach.

Kadry medyczne – cytując wypowiedź wiceministra portal Rynekzdrowia.pl – to jest wyzwanie nr 1. Środki na ten cel rosną i z roku na rok są rekordowe, przede wszystkim dlatego, że zwiększa się liczba limitów przyjęć na uczelnie medyczne i liczba uczelni kształcących lekarzy i lekarzy dentyistów. W roku 2015/16 liczba limitów przyjęć wynosiła 6784, a w roku 2019/20 – 9,5 tys., natomiast w latach 2010/15 było 12 uczelni kształcących lekarzy i lekarzy dentyistów, a obecnie jest ich 21. W rezerwach celowych ministerstwa zostały zaplanowane pieniądze (121 mln zł) na podwyżki wynagrodzeń dla pracowników podmiotów leczniczych podległych ministrowi zdrowia oraz środki na podwyżki na uczelniach 95 mln zł.

Fot. Andrzej Piechocki

Na kształcenie kadr planuje się wydać 136 mln zł więcej niż w roku ubiegłym (zdjęcie ilustracyjne).

Budżet ujmuje także 85 mln zł na podwyżki wynagrodzeń dla ratowników i ponad 118 mln zł dla pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Państwowej Inspekcji Farmaceutycznej.

Poziom inwestycji wyznacza kwota 9 mld zł. Są one związane m.in. ze szpitalami klinicznymi, ratownictwem medycznym, Centrum Informatycznym Ochrony Zdrowia i wdrożeniami procedur informatycznych (e-recepta, e-skierowanie, Elektroniczna Dokumentacja Medyczna). Na ratownictwo medyczne przeznaczona jest w budżecie 160 mln zł (w poprzednim było 20 mln mniej). Przede wszystkim chodzi tutaj o rozwój Lotniczego Pogotowia Ratunkowego.

Sejmowa Komisja Zdrowia większością głosów pozytywnie zaopiniowała rządowy projekt budżetu 2020 (wpłynął on do Sejmu 24 grudnia 2019 r.) w części dotyczącej zdrowia. Zgodnie z Konstytucją RP, jeżeli w ciągu czterech miesięcy od tego dnia ustawa budżetowa nie zostanie przedstawiona prezydentowi RP do podpisu, może on zarządzić (w ciągu 14 dni) skrócenie kadencji Sejmu. (ap)

DROGIE KOLEŻANKI I DRODZY KOLEDZY, ABSOLWENCI WYDZIAŁU LEKARSKIEGO I ODDZIAŁU STOMATOLOGII STUDIUJĄCY W LATACH 1964–1970

Z okazji 50-lecia ukończenia studiów nasze rocznicowe spotkanie odbędzie się 22 maja 2020 r. połączone z odnowieniem dyplomów

Plan spotkania:

1. Msza święta w Kościele oo. Dominikanów 22 maja 2020 o godz. 12:00
2. Odnowienie dyplomów w Sali Lubrańskiego Collegium Minus ul. Wieniawskiego o godz. 14:00 wraz z pamiątkowym zdjęciem
3. Spotkanie na wspólnej kolacji w hotelu IOR, ul. Węgorka 20 – gra zespół muzyczny

Indywidualna rezerwacja miejsca na hasło „Zjazd Absolwentów” pod numerem telefonu **61 864 92 00**, koszt pokoju 1-os. 150 zł, 2-os. 200 zł.

Należność za spotkanie proszę wysłać na konto Leon Drobniak i Andrzej Mańkowski, 60-791 Poznań, ul. Reymonta 17A, nr konta: **83 1090 1346 0000 0001 4413 6151**

Telefony kontaktowe organizatorów:

Andrzej Mańkowski **61 867 21 99**; Leon Drobniak **518 762 673**

Wpłaty proszę dokonać do 10 maja 2020 r.

ABSOLWENCI WYDZIAŁU LEKARSKIEGO I ODDZIAŁU STOMATOLOGII AM W POZNANIU – ROCZNIK 1955–1960

Zapraszamy na spotkanie z okazji 60-lecia ukończenia studiów organizowane w Poznaniu 6 czerwca 2020 r.

Program: 12.00 – msza św. w kościele pw. św. Jana Kantego przy ul. Grunwaldzkiej 86, **13.30** – spotkanie koleżeńskie z obiadem w Centrum Kongresowym IOR Poznań, ul. Węgorka 20. W hotelu Centrum możliwość indywidualnej rezerwacji noclegu (tel. 61 864 920), zniżka po podaniu hasła „60-lecie studiów”. Opłatę za udział w spotkaniu w wysokości 140 PLN prosimy przekazać do 15 kwietnia na konto **45 1020 4027 0000 1102 0404 3501** Wielkopolskiej Izby Lekarskiej, tytuł płatności: 60-lecie, imię i nazwisko (obecne i z czasu studiów).

Kontakt z organizatorami: Wielkopolska Izba Lekarska, 61-734 Poznań, ul. Nowowiejskiego 51, tel. 61 852 58 60, wew. 127 (p. Biegański), 180 (sekretariat), e-mail: izba@wil.org.pl, Wanda Kowalewska-Piątek (tel. 604 458 491), Andrzej Obrębowski (tel. 601 918 793, e-mail: aobrebow@ump.edu.pl), Anna Serafińska-Kielczewska (tel. 602 402 170, e-mail: kimichal1@neostrada.pl), Stanisław Maciej Dzieciuchowicz (tel. 600 027 032, e-mail: dzanst@gmail.com).

SHORT CUTS

PREZENTUJĄ SUBIEKTYWNY ODBIÓR RZECZYWISTOŚCI PRZEZ AUTORA
I NIE POWINNY BYĆ UTOŻSAMIANE Z OFICJALNYM STANOWISKIEM WIL
PAN KRZYSZTOF...*

„30 lat...”

W ubiegłym roku obchodzono uroczyste, długotrwałe i wieloetapowo trzydziestolecie odrodzenia samorządu lekarskiego z kulminacją 7 grudnia podczas uroczystości w Teatrze Polskim w Warszawie. *De facto* używanie terminu „odrodzenie” było pewnym nadużyciem i interpretacją w stosunku do tego, co stało się w 1989 r., ponieważ ustawa o izbach lekarskich z 17 maja 1989 r. w art. 1 stwierdza: „Tworzy się samorząd lekarzy”. Nie „odradza się” lub „odtworza”, tylko właśnie „tworzy się”. Nie było to stwierdzenie przypadkowe, tylko użyte z premedytacją, by po pierwsze podkreślić, że to nowy twór, a po drugie – i pewnie ważniejsze, by utrudnić odzyskanie majątku izbowego zagrabionego przez państwo i jego instytucje w 1950 r., gdy rozwiązano izby lekarskie w Polsce. Ustawa z 1989 r. była bardzo niedoskonała i w zasadzie jedynym jej plusem było to, że w ogóle powstała. Niestety skutki tych pierwotnych zapisów i filozofii, która była podstawą takich, a nie innych zapisów, odczuwamy do dzisiaj i zapewne ich efektem ubocznym jest to, że bardzo wielu lekarzy nie utożsamia się z tą instytucją, traktując izby jedynie jako poborcę podatku/składki na izby oraz organ represji poprzez działanie rzecznika odpowiedzialności zawodowej. Oczywiście taki ogląd jest zazwyczaj efektem kompletnego braku zainteresowania tym, czym w istocie są izby i co robią dla środowiska, ale niewątpliwie na to, czym izby są, mają wpływ liczne niezbyt szczęśliwe zapisy, które powodują, że zdanie izb lekarskich władza może lekceważyć i nie uwzględniać go. Pomimo wielokrotnych zmian w ustawie jej „grzech

pierworodny” nie został usunięty. Co prawda w obecnie obowiązującym tekście ustawy, który został uchwalony w 2009 r., w art. 121 stwierdzono, że „Okręgowe izby lekarskie są następcą prawnym działających do 1950 r. okręgowych izb lekarskich oraz okręgowych izb lekarsko-dentystycznych” i mają prawo do zwrotu nieruchomości stanowiących ich własność, jednakże w praktyce nieruchomość odzyskała jedynie Krakowska Izba Lekarska. Wielkopolska Izba Lekarska, mimo tego, że ma prawo do czterech nieruchomości (dwóch własnych – na ul. Święty Marcin i Podgórznej – całkowicie spłaconych przed drugą wojną światową, oraz dwóch – przy ul. Jackowskiego i Skarbowej, dzisiaj Taczaka, które izba uzyskała od Związku Zawodowego Lekarzy RP rozwiązanego decyzją władz w 1948 r.) do tej pory ich nie odzyskała, napotykając na zaciekły opór wojewody, który ustawowo został zobowiązany do realizacji roszczeń izby. Obecnie wojewoda „przekazał pałeczkę” prezydentowi miasta Poznania, który także nie poczuwa się do realizacji roszczeń WIL. Pewnie gdybyśmy byli związkiem wyznaniowym lub zakonem, to już dawno cieszylibyśmy się odzyskanym mieniem lub rekompensatą czy to w naturze, czy to w pieniądzu. A tak władze wszelkich szczebli, jak na razie, nie mają zamiaru zrealizować „świętego prawa własności”, ponieważ jesteśmy tylko lekarzami, czyli kimś, z kim trzeba się liczyć tylko wtedy, gdy zdrowie szwankuje lub trzeba zdobyć parę procent poparcia w wyborach, a poza tym okresem można nas nie zauważać i pomijać nasze zdanie.

*KRZYSZTOF OŻEGOWSKI

ZAPROSZENIE

Nasz kolega **Ryszard Krawiec** – od lat co miesiąc publikujący na łamach Biuletynu swoje wiersze zaprasza Koleżanki i Kolegów, sympatyków i osoby zainteresowane na

WIECZÓR AUTORSKI

do siedziby WIL przy ul. Nowowiejskiego 49
w dniu **14 LUTEGO 2020 (WALENTYNKI !)** na godz. **16.00**

Podczas tego spotkania autor będzie czytał utwory z kolejnego tomiku pt. „Uśmiech losu i sangria” z których część, w tym te o stanie zakochania, jest znana czytelnikom naszego pisma.

Potraktujmy czas tego popołudnia jako kolejną okazję do pogodnego koleżeńkiego kontaktu i integracji.

ZAPRASZAMY

Uzupełnienie informacji

W numerze 12/1 (299/300) Biuletynu WIL zamieszczony został wywiad z profesorem Andrzejem Grzybowskiem. Przedstawiając Profesora, nie zamieszczono pełnej informacji o rozmówcy.

Profesor Andrzej Grzybowski był ordynatorem okulistyki szpitala przy ulicy Szwajcarskiej w latach 2000–2018. Obecnie jest prezesem Fundacji „Okulistyka 21” oraz kierownikiem Instytutu Okulistycznych Badań Naukowych w Poznaniu.

Za niepełną informację przepraszamy.

Ocalić od zapomnienia!

Grób dr. med. Władysława Witkowskiego, znanego i cenionego ostrowskiego lekarza, znajdujący się na starym cmentarzu w Ostrowie Wielkopolskim został odnowiony. Wszystko dzięki staraniom i sfinansowaniu nowego nagrobka wraz z tablicą pamiątkową przez Delegaturę WIL w Ostrowie Wielkopolskim. W 2020 r. delegatura planuje odnowić drugi pomnik – dr. med. Stanisława Witkowskiego, syna Władysława Witkowskiego.

Władysław Witkowski urodził się 30 maja 1854 r. w Raszkowie w rodzinie rzemieślniczej. Ukończył w 1874 r. Gimnazjum im. św. Marii Magdaleny w Poznaniu. W roku 1874 zaczął studia weterynaryjne w Dreźnie. Przeniósł się po roku na Wydział Medyczny Uniwersytetu w Berlinie i w 1880 r. uzyskał dyplom i tytuł doktora chirurgii. Pracował w Lwówku i Krzywinie. W 1885 r. osiadł w Ostrowie. W latach 1886–1921 był dyrektorem Szpitala Powiatowego w Ostrowie. Zasiadał w Radzie Miasta. Założył Towarzystwo Trzeźwości. Działał w Towarzystwie Czytelni Ludowych i ruchu śpiewaczym. Był prezesem Towarzystwa Śpiewu. W 1891 r. zorganizował w Ostrowie IV Zjazd Śpiewaków Polskich. Rozbudował szpital. Zainicjował tworzenie parku przy ul. 3 Maja. Do końca życia pracował jako opiekun sierocińca przy ul. Gimnazjalnej.

W 1921 r. został lekarzem rzeczoznawcą Wyższego Urzędu Ubezpieczeń w Poznaniu. Rodzinę założył z Józefą z domu Szafarkiewicz. Wychowali Stanisława i Marię. Stanisław ukończył studia lekarskie i objął po ojcu ordynaturę oddziału wewnętrznego. Zmarł 29 czerwca 1927 r. Został pochowany na starym cmentarzu w Ostrowie Wielkopolskim.

OPRAC. AG

Źródło: Krystian Nielacny, „Ostrowski Almanach Medyczny 1823–2000”.

SILVA RERUM MEDICARUM VETERUM

Silva rerum, z łac. las rzeczy, zbiór rozmaitych wiadomości albo utworów różnej treści; dawniej księga domowa albo rodzinna, w której zapisywano dorywczo różne wydarzenia, czasem ciekawostki.

OBOWIĄZEK PŁACENIA HONORARYUM ZA PORADĘ LEKARSKĄ UDZIELONĄ TELEFONICZNIE. Lekarz zażądał honorarium za dłuższą telefonem udzieloną poradę. Sprawa oparła się o sąd, który nie uznał jego pretensji, mimo korzystnego dla lekarza orzeczenia rzeczoznawcy. Uzasadnienie oparł wyrokujący sędzia na tem, że w taryfie lekarskiej nie ma honorarium za telefoniczne rozmowy, jak n. p. u adwokatów. Odnośnie do tej sprawy uchwaliła wiedeńska izba lekarska, że za telefoniczną poradę ma prawo odnośny lekarz żądać honorarium, jak za każdą inną ordynację. Nie rzadko bowiem zdarza się, że nawet w porze nocnej wzywa się lekarza do telefonu celem porady i to nieraz rozmyślnie, aby w ten sposób, zasięgnąwszy porady, uniknąć płacenia honorarium. Wprawdzie w przyszłości i nadal za właściwą ordynację będzie uważać izba tylko ustne bezpośrednie lub przy łóżku porozumienie się lekarza z chorym, lecz z powodu wyż. wymienionego i za lekarską telefoniczną poradę może lekarz domagać się honorarium.

„Lwowski Tygodnik Lekarski” 1911, VI, 308

BARDZO PIĘKNE UWAGI, dotyczące zwłaszcza chirurga, wypowiedział prof. Delbet z Paryża w swoim odczycie w Warszawie: „O kształceniu lekarzy”. I tak D. burza się, że chirurdzy niektórzy, znieprawieni nieszkodliwością laparotomii, proponują zamiast zmuśnionego rozpoznawania rodzaju guza brzucha, od razu zawsze otwierać brzuch dla stwierdzenia, co się tam znajduje. Chirurg powinien być zarazem znakomitym anatomem i mieć wyrobioną co do tego pamięć wzrokową a prócz tego delikatny bardzo dotyk, i to jest ważniejsze, jak tak zwana „zręczność” ręczna chirurga. Bardzo wielu chirurgów grzeszy właśnie tem, że operuje za „zręcznie” na efekt. Z tego też powodu nie należy wpuszczać do sali podczas operacji niepotrzebnych widzów, tj. laików, bo mimowoli wtedy operuje się „na efekt”, myśląc o reputacji, chęci błyszczenia itp. Z tego też powodu chirurg nie powinien liczyć się ze statystyką, lecz operować nawet przypadki bardzo źle rokujące, o ile tego żąda nasze sumienie i mamy choć iskry nadziei. Z drugiej strony nie wolno lekkomyślnie, dla efektu, proponować zabiegów, bez którychby się obeszło. Naodwrot chirurg nie powinien wahać się przed operacją ze względów własnych, np. mając w opiece osobistość znakomitą.

„Nowiny Lekarskie” 1912, XXIV, 249

prof. Iwona Krela-Każmierczak

Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Poznańskie Spotkania Gastroenterologiczne

Poznań, 13-14 marca 2020 r.

Przewodnicząca Komitetu Naukowego
Prof. dr hab. med. Agnieszka Dobrowolska

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego
Dr hab. med. Piotr Eder

Patronat

Katedra i Klinika Gastroenterologii,
Dietetyki i Chorób Wewnętrznych

Polskie Towarzystwo Gastroenterologii
Oddział Poznański

Konsultant Wojewódzki w dziedzinie Gastroenterologii
dla obszaru Województwa Wielkopolskiego
Dr hab. n. med. Iwona Krela-Każmierczak

Organizator

www.gradatim-sympozja.pl

Dla Lekarza WIL możliwość opłaty składki ONLINE

**Komisja ds. Kultury i Sportu
zaprasza na
SEANSE FILMOWE
w ostatnie czwartki
miesiąca**

Szczegóły na stronie:
<https://wil.org.pl/kultura/wydarzenia-kulturalne/>

Grudzień w izbie

- 02 grudnia szkolenie w Poznaniu w zakresie e-recept
- 03 grudnia posiedzenie Komisji ds. Etyki Lekarskiej
wynajem sali na spotkanie zewnętrzne
- 04 grudnia posiedzenie Komisji ds. Szpitalnictwa
wynajem sali na spotkanie zewnętrzne
- 05 grudnia posiedzenie Komisji ds. Zasad Finansowania Działalności Leczniczej i Warunków Wykonywania Zawodu
- 06 grudnia konferencja toksykologiczna „Postępowania w zatruciach”
- 07 grudnia szkolenie dla lekarzy w Poznaniu „Konopie medyczne”
- 08 grudnia spotkanie świąteczne w Delegaturze WIL w Lesznie
- 10 grudnia posiedzenie Komisji ds. Konkursów
wynajem sali na spotkanie zewnętrzne
spotkanie świąteczne w Delegaturze WIL w Koninie
spotkanie Koła Lekarzy Malujących WIL
- 11 grudnia posiedzenie Komisji Bioetycznej
posiedzenie Komisji ds. Kształcenia Medycznego
posiedzenie Komisji Socjalnej
posiedzenie Komisji ds. Rejestru Lekarzy
- 12 grudnia posiedzenie Komisji ds. Emerytów i Rencistów WIL
spotkanie Stowarzyszenia Absolwentów UMP w Poznaniu
- 13 grudnia wynajem sali na spotkanie zewnętrzne
- 14 grudnia spotkanie świąteczne w Delegaturze WIL w Kaliszu
spotkanie świąteczne w Delegaturze WIL w Pile
kurs współorganizowany z firmą Pozytron „Ochrona radiologiczna pacjenta”
spotkanie Grupy Balinta dla członków WIL II dzień kursu dla lekarzy „Szczepienia ochronne”
kurs dla lekarzy dentystów „Leczenie ortodontyczne i jego powikłania”
- 15 grudnia spotkanie świąteczne w Delegaturze WIL w Ostrowie Wielkopolskim
- 17 grudnia posiedzenie Prezydium ORL WIL
posiedzenie Okręgowej Rady Lekarskiej WIL
- 18 grudnia wynajem sali na spotkanie zewnętrzne
- 19 grudnia wynajem sali na spotkanie zewnętrzne
- 20 grudnia posiedzenie Komisji ds. Młodych Lekarzy
- wtorki próby Chóru Wielkopolskiej Izby Lekarskiej
- środy spotkania – Zespół Kameralny „Operacja Muzyka”
- środy, soboty kursy języków obcych

Podejmiemy współpracę z
OKULISTĄ

w dowolnym wymiarze czasowym
świadczenia prywatne/kontrakt z NFZ
Rodzaj umowy/stawka – do uzgodnienia

Spółka Jawna ESKULAP Konin
biuro@eskulap-konin.pl

Nawiążę współpracę
z **LEKARKĄ
GINEKOLOGIEM**
Poznań, Grunwald
tel. 506 093 033

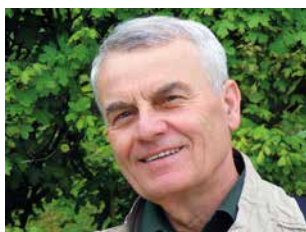
**PRZYJMĘ LEKARZA
PEDIATRĘ, RODZINNEGO**
lub bez specjalizacji
do pracy w POZ w Pleszewie
Tel.: 512 533 813

WCM Remedium nawiąże współpracę z **LEKARZEM UROLOGIEM**
i **GINEKOLOGIEM** w zakresie leczenia operacyjnego – chirurgii
jednego dnia w ramach NFZ i zabiegów komercyjnych

Zapraszamy również do współpracy w ramach poradni:
dermatologów, laryngologów, okulistów oraz pulmonologów
jstank@wcm-remedium.pl, tel. 604 565 283 lub 664 970 755

Wiersze

RYSZARD KRAWIEC

DZIADKOWY STYCZEŃ

Prawda to jasna, a nie myśl filozoficzna
 Ani też obyczajowa formuła umowna,
 Że miłość matki jest bezgraniczna
 I bywa czasami do bólu heroiczna.
 A miłość babci, wiadomo – bezinteresowna.

Mówiono kiedyś, że dla babci dobry będzie
 Tylko zestaw: okulary, laska, fotel i kapcie...
 Nieprawda! Bóg nie może być wszędzie
 I dlatego w pierwszym rzędzie
 Nie tylko dla wnuków wymyślił babcię.

Dziadkowie kochają, rozpieszczają wnuki,
 Dbają także, by nie nabijały sobie guzów.
 Znając życie, nakłaniają też do nauki,
 By z nich nie wyrosły jakieś nie-do-uki.
 W Italii ich święto to Dzień Aniołów Stróżów.

Te prawdy uczczono dopiero w XX wieku,
 Chociaż wskutek pierwotnego grzechu,
 Żyjąc w kulturze Greków czy Kałmuków,
 Ludzie zawsze mieli babcie oraz wnuków.
 I dziadków także – nie tylko do orzechów.

Cieszymy się 21 i 22 stycznia,
 Bo postępowanie dzisiaj obyczaje ludzkie zmienia
 I w jego rezultacie może się wnet, na ostatku,
 Okazać, że w następnych pokoleniach
 Zabraknie BABĆ! (co za koszmarnie rojenia!),
 Choć pewnie jednak wcześniej – DZIADKÓW!

Ryszard Krawiec
(szczęśliwy pięciokrotny dziadek)
 styczeń 2020

PS: W USA, to wcale nie jest bajka,
 symbolem Dnia Dziadków jest... niezapominajka.

BIULETYN INFORMACYJNY WYDAWANY PRZEZ RADĘ OKRĘGOWĄ WIL W POZNANIU

ISSN 1233-2216 Nakład 14 000 egz.

Konto WIL: PKO BP SA 4. Oddział w Poznaniu
45 1020 4027 0000 1102 0404 3501

Kolegium redakcyjne Biuletynu Informacyjnego WIL
 redaktor naczelny: Andrzej Baszkowski
 członkowie redakcji: Krzysztof Ożegowski, Dariusz Tuleja, Mikołaj Sinica,
 Jakub Bajer, Andrzej Piechocki, Krzysztof Tuszyński
 rzecznik prasowy: Katarzyna Strzałkowska

Na zlecenie WIL wydany przez

TERMEDIA Wydawnictwo Medyczne, ul. Kleeberga 2, 61-615 Poznań
 tel./faks +48 61 822 77 81, e-mail: termedia@termedia.pl, <http://www.termedia.pl>

Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów i zmiany tytułów w nadesłanych tekstach.
 Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca.

 znajdź nas na Facebooku

**POZNAŃ, NARAMOWICE UMEBLOWANY
GABINET DO WYNAJĘCIA**

w obiekcie, w którym przyjmują:
fizjoterapeuta, medycyna estetyczna,
dietetyk, podolog, kosmetolog
28 m² cena brutto 2000 zł. w tym wszystkie media
Kontakt **+48 668 494 955**

**NOWOCZESNY
GABINET**

w Tulcach k. Poznania
nawiąże współpracę
z **ORTODONTĄ**
Tel. 509 262 515

**WYNAJME
GABINET
LEKARZOWI**

(preferowany ginekolog)
Poznań, Grunwald
tel. 506 093 033

SKUP AUT

Szanowni Państwo,
Odkupujemy samochody
używane, również te w leasingu lub kredycie.
Zapewniamy uczciwe ceny. Za Was załatwimy wszelkie
formalności, spłacimy umowy i rozliczymy się z Wami.
Od kilkunastu lat cieszymy się zaufaniem
dużej grupy stałych klientów wśród Lekarzy.
Zapraszam do kontaktu.
Damian Narożny, tel. 884 800 278
narożny@polnar.pl

**NOWO OTWARTE CENTRUM MEDYCZNE –
ZESPÓŁ LEKARZY RODZINNYCH, SPECJALISTÓW I LABORATORIÓW****SAR-MED**

ZAPRASZA DO WSPÓŁPRACY I ZATRUDNI w szczególności:

– specjalistów medycyny rodzinnej, chorób wewnętrznych i pediatrii
(też w trakcie specjalizacji) oraz ortopedę, neurologa, ginekologa,
laryngologa, chirurga, alergologa i kardiologa.

Oferujemy świetne warunki pracy i możliwość dalszego rozwoju zawodowego,
szczegółowe warunki finansowe i formy zatrudnienia do uzgodnienia.

Poznań 61-315, ul. Pokrzywno 26B, tel. 666 254 250, 663 254 661
sekretariat@sar-med.pl; biuro@sar-med.pl

SP ZOZ W SŁUPCY POSZUKUJE:

- LEKARZY na specjalizację z etatu
- LEKARZY nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej
- REZYDENCI: Chirurgia, interna

Zapraszamy do współpracy

Kontakt: tel. 790 201 970; e-mail: mzych@szpital.slupca.pl

**PRZYCHODNIA ZESPOŁU LEKARZA RODZINNEGO
SALUS w Śremie ul. Chłapowskiego 5**

nawiąże współpracę z **LEKARZAMI**

– specjalistą medycyny rodzinnej, internistą,
pediatrą lub specjalizujących się
w ww. dziedzinach.

Praca w dużym zespole, dobre warunki finansowe

Kontakt: 61 283 50 02; 606 665 714

**Turnieje Tenisowe
Lekarzy w 2020 roku
z akredytacją PSTL**

- 4-6.01.2020 r. – Częstochowa
XIX Ogólnopolski Turniej Tenisowy Lekarzy
„Trzech Króli”
- 27-29.03.2020 r. – Bielsko-Biała
Ogólnopolski Halowy Turniej Tenisowy Lekarzy
BKT Advantage
- 22-24.05.2020 r. – Gdańsk
Ogólnopolski Turniej Tenisowy Lekarzy
- 11-14.06.2020 r. – Poznań
XXX Letnie Mistrzostwa Polski Lekarzy w Tenisie
„Lexus Cup 2020”
- 3-5.07.2020 r. – Zamość
IX Ogólnopolski Turniej Tenisowy Lekarzy
„Memoriał dr Tomasza Teresińskiego”
- 21-23.08.2020 r. – Chrzastowice k. Opola
IV Ogólnopolski Turniej Tenisowy Lekarzy
„Vital Medic Cup 2020”
- 18-20.09.2020 r. – Zielona Góra
IX Ogólnopolski Turniej Tenisowy Lekarzy
- 10-16.10.2020 r. – Antalya, Turcja
50. Mistrzostwa Świata Lekarzy w Tenisie
(WMTS Congress and Championship)
- 11-14.11.2020 r. – Pabianice
XXII Halowe Mistrzostwa Polski Lekarzy w Tenisie
„Memoriał dr Andrzeja Jasińskiego”

www.pstl.org

KONFERENCJA
ZDROWE
kości i stawy

TERMIN

6–7 marca 2020 r.

MIEJSCE

Poznań, IBB Andersia Hotel, pl. Andersa 3

PATRONAT HONOROWY

Fundacja JaTyMy

PRZEWODNICZĄCY KOMITETU NAUKOWEGO

dr hab. n. med. Piotr LESZCZYŃSKI, prof. nadzw.

PARTNERSTWO MERYTORYCZNE I NADZÓR NAUKOWY

Sekcja Chorób Metabolicznych Kości i Osteoporozy
Polskiego Towarzystwa Reumatologicznego,
Katedra Reumatologii i Rehabilitacji Uniwersytetu Medycznego
im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu,
Oddział Reumatologii i Osteoporozy Szpitala im. J. Strusia w Poznaniu

ORGANIZATOR LOGISTYCZNY I MERYTORYCZNY

Wydawnictwo Termedia

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ
ZESKANUJ QR KOD

TERMIN

20–22 marca 2020 r.

MIEJSCE

Centrum Kongresowe Międzynarodowych Targów Poznańskich
pawilon 15

ORGANIZATOR LOGISTYCZNY I MERYTORYCZNY

Wydawnictwo Termedia, wydawca czasopism
Lekarz POZ i *Top Medical Trends* – Przewodnik Lekarza

PATRONAT NAUKOWY

Polskie Towarzystwo Medycyny Rodzinnej
oraz Katedra i Zakład Medycyny Rodzinnej
Uniwersytetu Medycznego
im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ
ZESKANUJ QR KOD

**OGÓLNOPOLSKI KONGRES
– PRAKTYCZNY GABINET
GINEKOLOGICZNY –
WORKSHOPS**

WARSZAWA | 27–28 marca 2020 r.

TERMIN

27–28 marca 2020 r.

MIEJSCE

Hotel Novotel Centrum
ul. Marszałkowska 94/98
00-510 Warszawa

KIEROWNICTWO NAUKOWE

prof. dr hab. Violetta SKRZYPULEC-PLINTA
prof. dr hab. Rafał STOJKO
prof. dr hab. Wojciech ROKITA
prof. dr hab. Maciej WILCZAK

ORGANIZATOR MERYTORYCZNY I LOGISTYCZNY

Wydawnictwo Termedia

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ
ZESKANUJ QR KOD